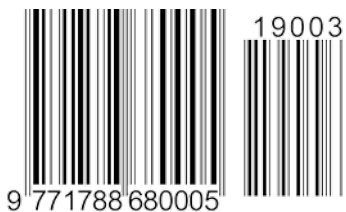

GS1 világa

Magazin

2019/3. | XII. évf. 3. szám

Fókuszban

Magyarországon egyedülálló szakértőképzések

UDI melléklet

Nyakunkon az UDI bevezetés - mikor, mit, hogyan kell alkalmazni?

TARTALOM

- fókuszban**
- 04 Magyarországon egyedülálló szakértőképzések
05 GS1 Egészségügyi szakértőképzés – Önök kérdezték
08 Résztevőink mondták a
GS1 Nyomonkövetési szakértőképzésről
- anno és ma**
- 10 A hazai kezdetek – alapítóink emlékei
- kitekintés**
- 14 Világszínvonalú Ipar 4.0 megoldások
az Emerson egri AVENTICS™ gyárában
16 9 potenciális technológia, a legújabb
üzleti trendek szolgálatában
- élelmiszer szektor**
- 18 Az élelmiszeripar nemzetgazdasági helyzete
23 Nemzeti Élelmiszer Nyomonkövetési Platform
- idén újabb munkacsoportok indulnak
- egészségügyi szektor**
- 24 Milyen a GS1 Egészségügyi szakértőképzés?
Friss végzőseink véleménye
27 Őszi eseményajánló az egészségügyi szektor
szakemberei számára
28 Ismerje meg az egészségügyi szektor számára
nyújtott szolgáltatásainkat!
- UDI melléklet**
- 29 Nyakunkon az UDI bevezetés
- mikor, mit hogyan kell majd alkalmazni?
35 UDI azonosítás és a kötelező adatszolgáltatás
- szabványok a gyakorlatban**
- 38 GS1 szabványos betegazonosító rendszer
sikeres bevezetése a sárvári Szent László Kórházban
42 A GS1 szabványok és a Blockchain
- corporate – vállalati rovat**
- 44 GS1 licenckód érvényessége, megújítása,
jogviszony megszűnése
46 Használja ki a különböző GS1 Azonosító Kulcsok által
biztosított lehetőségeket!

A GS1 Magyarország lapja. alapítva: 2006

Felelős kiadó: Magyar Béla. **Főszerkesztő:** Burányi Zsófia. **Szerkesztőség:** cím: 1139 Budapest, Fáy u. 1/B, telefon: 412-3940; fax: 412-3949, e-mail: info@gs1hu.org, internet: www.gs1hu.org, Szerzők: Burányi Zsófia, Horváth-Hankó Christine, Kecskés Katalin, Kétszeri László, Krázli Zoltán, Magyar Béla, Suppán Anna, Vatai Krisztina, Vízkei György. **Hirdetésfelvétel:** cím: 1139 Budapest, Fáy u. 1/B, e-mail: info@gs1hu.org **Hirdetés ajánlat:** www.gs1hu.org - Megjelenik 2500 példányban. Megrendelhető a szerkesztőség címén a meghirdetett szolgáltatási díjak szerint. **Tervezés, nyomdai előkészítés:** Penge Szolgáltató Csoport Kft., **Nyomatás:** Penge Szolgáltató Csoport Kft.

Az újság oldalain megjelenő vélemények nem mindig esnek egybe a szerkesztőség véleményével. A szerkesztőség nem vállal felelősséget a hirdetésekben közölt információk hitelességéért. Az újságban megjelent anyagoknak akár teljes, akár részbeni újrafelhasználása csak a kiadó írásbeli hozzájárulásával lehetséges. Az újságban megjelenő vonalkódok illusztrációk, nem leolvasásra, felismerésre szolgálnak.

HU-ISSN: 17886805

Korábbi lapszámainkban rendszeresen beszámoltunk az utóbbi időszak legjelentősebb szolgáltatásfejlesztéséről, a Szabványmenedzser platformról. Bízunk a sikerben és úgy tűnik nem hiába.

Viszkei György

.....
a GS1 Magyarország elnöke

Köszöntő

Korábbi lapszámainkban rendszeresen beszámoltunk az utóbbi időszak legjelentősebb szolgáltatásfejlesztéséről, a Szabványmenedzser platformról. Bízunk a sikerben és úgy tűnik nem hiába. Amikor ezeket a sorokat írjuk, az aktív partnerek száma meghaladta a 750-et és több mint 15.000 GTIN került már rögzítésre a platformon.

Az eredményeken felbuzdulva és követve a felhasználói igényeket a rendszer továbbfejlesztése mellett döntöttünk. Ennek keretében jövő év elején az orvostechikai eszközök azonosítására alkalmas UDI modullal bővül a Szabványmenedzser.

Oktatási tevékenységünk egyre kiterjedtebb és sikeresebb. Külön kiemelés érdemel, hogy a Nyomonkövetési szakértőképzés mellé felzárkózott az Egészségügyi szakértőképzés is. Ez utóbbi területen több európai szintű jogszabály ír elő azonosítási és nyomonkövetési kötelezettséget, aminek leghatékonyabban a GS1 rendszer alkalmazásával lehet megfelelni.

A nyomonkövetésnél maradván, jelen lapszámunkban beszámolunk arról, hogy a Nemzeti Élelmiszer Nyomonkövetési Platform (NÉNYP) keretében, építve a korábbi eredményekre, újabb munkacsoportok alakultak és kezdik meg a munkát.

Jó esetben humoros, rosszabb esetben tragikus következményekkel jár a betegek azonosításánál elkövetett hiba. Ennek elkerülésére, az emberi hibák kiküszöbölésére alkalmas az automatikus azonosítás bevezetése, amelyet egy konkrét példán keresztül mutatunk be a sárvári Szent László Kórház jóvoltából.

Mint minden lapszámunkban, most is felhívjuk alkalmazóink figyelmét olyan adminisztratív előírásokra és teendőkre, amelyek biztosítják a GS1 rendszer koherens működését.

A világgazdaság növekedésének jól látható lassulása felértékeli a hatékonyságjavító intézkedéseket, amelyek sorában nem elhanyagolható eredményeket nyújthat a GS1 rendszer következetes és kiterjedt alkalmazása.

Viszkei György
a GS1 Magyarország elnöke

Magyarországon egyedülálló szakértőképzések

A GS1 Magyarország immár 2 éve indította el legújabb képzési szolgáltatását, melynek keretében szakértőket képez a különböző iparágak számára, egyedülálló nemzetközi tudásanyaggal. Ez a szintű szakmai ismeret a naprakész technológiai rálátással és gyakorlati tanácsokkal semmilyen más felsőoktatási képzés keretében nem szerezhető meg ilyen magas színvonalon ma hazánkban.

Miért van szükség szakértőképzésre?

A GS1 Magyarország egyre bővülő képzési portfóliójának kialakításában Partnereink igényeit, kényelmét és az egyes szűkebb szakmai területekre vonatkozó tudás gyors elsajátításának lehetőségét tartjuk szem előtt. Egy webinar, egy fél-napos tantermi képzés, vagy egy, a vállalkozás székhelyén megtartott kihelyezett képzés egy-egy megoldás áttekintésére és néhány konkrét kérdés megválaszolására alkalmas. Nem nyújt azonban elég tág teret ahhoz, hogy a „Big Picture” látásmódjával is megismertessük a hazai szakembereket. Ezért hívtuk életre szakértőképzéseinket.

Versenyképes tudást nyújtunk, nemzetközi sikeres gyakorlatokra és a GS1 szabványmegoldásokra ala-

pozva. Korunk felgyorsult világában szinte naponta jelennek meg új technológiák, applikációk és módszerek a nemzetközi piacon, de a bennük rejlő lehetőségek feltérképezése időt és energiát igénylő feladat. Nem lehet azonban figyelmen kívül hagyni őket, mert ezek alkalmazásba vétele jelentős hatékonyságnövekedést, optimálisabb működést, nagyobb vásárlói elégedettséget, tehát összességében behozhatatlan versenyelőnyt jelenthet az újításra nyitott vállalkozások számára.

GS1 Magyarország a globális GS1 szervezet kizárólagos hazai képviselőjeként hatalmas nemzetközi tudásforrás birtokában van a különböző iparágak fejlődési tendenciáival kapcsolatosan. A GS1 szakembereinek közössége örömmel osztja meg az egyes országokban és régiókban

már bevezetett megoldások konkrét eredményeit, az alkalmazásba vétel legjobb stratégiáit és lépéseit. A többnapos, széleskörű elméleti és gyakorlati ismeretekkel fűszerezett szakértőképzések keretében arra teszünk kísérletet, hogy a lehető legnagyobb rálátást adjuk a fejlődésre nyitott szakembereknek az innovációk és a szabványmegoldások terén.

Frissen szerzett tudásukkal szakértőink képessé válnak különböző vállalkozások vagy intézmények folyamatainak felmérését követően hatékonyságnövelő, költségoptimalizáló és a transzparenciát magasabb színvonalra emelő új, optimalizált rendszerek szervezetre szabott megtervezésére és a bevezetés támogatására. Mindezt többek között a GS1 szabványelemekben és megoldásokban rejlő előnyök kiaknázásával.

Tudjon meg többet képzéseinkről, melyek az őszi időszakban hamarosan indulnak!

GS1 egészségügyi szakértőképzés

A képzés az egészségügyi iparág bármely szegmensében tevékenykedő szakembereknek hasznos, de elsősorban a kórházi intézmények folyamatainak fejlesztésével, logisztikájával foglalkozó kollégáknak, az intézményi rendszert irányító közép- és felsővezetőknek.

<https://gs1hu.org/eu-szakerto-kepzes>

GS1 nyomonkövetési szakértőképzés

A képzés az agrárágazatban és élelmiszeripar bármely alszektorában tevékenykedő vállalkozóknak és vállalatoknak, az ellátási lánc menedzsmentért, minőségbiztosításért, nyomon követésért felelős munkatársaknak szól.

<https://gs1hu.org/nyomonkovetes-szakerto-kepzes>

GS1 Egészségügyi szakértőképzés – Önök kérdezték

2018 tavaszán indítottuk el az első GS1 Egészségügyi szakértőképzést, és azóta már 3 sikeres képzési időszakot tudhatunk magunk mögött.

A tavaszi szemeszter jellemzően márciustól májusig, az őszi pedig októbertől decemberig tart. Büszkéek vagyunk rá, hogy eddig immár összesen 31 fő végezte el sikeresen a képzésünket. Az érdeklődő, majd később résztvevő szakemberektől érkezett néhány érdekesebb kérdésre gyűjtöttük most össze a válaszokat Krázli Zoltán implementációs igazgató – a képzés szakértő vezetője – közreműködésével.

Jellemzően milyen profillal rendelkező szakemberek végzik el a kurzust?

„A szakértő képzés tematikája és előadásai, valamint a gyakorlatok alapvetően a kórházak folyamatainak vizsgálatára, a hatékonyabb működés megtervezésére és a GS1 szabványok bevezetésére fókuszálnak. Ennek alapján az a tapasztalatunk, hogy a kórházi résztvevők vannak túlsúlyban minden alkalommal.

Azonban fontosnak tartjuk hangsúlyozni, hogy képzésünk az egyéb profillal rendelkező egészségügyi intézmények és hatóságok számára is nagyon hasznosnak bizonyult. Kitűnő lehetőségnek tartjuk, hogy az egyes piaci szereplők ilyen keretek között is találkozzanak egymással, tanuljanak egymástól. Nem egyszer állt elő olyan helyzet a gyakorlatok során, hogy a vegyes profillal rendelkező csapatok több szempontból tudták megvizsgálni a problémát és több megoldási alternatívát tudtak közösen találni a helyzetre. A vegyes profil nemcsak a hatósági és kórházi szereplőket jelenti, hanem a különböző munkaköri beosztásban dolgozó, eltérő tevékenységet végző egészségügyi szakembereket is.

Mind felső- mind középvezetők részt vesznek a képzésen, számos területről (pl.: intézeti gyógyszerész, anyaggaz-

dálkodás, műszaki és IT részleg, ápolási osztály, logisztika, minőségbiztosítás, stb.)” - mesélte Krázli Zoltán, és kiemelte - „Az idei első egészségügyi szakértőképzést rekord létszámú, 15 fő végezte el sikeresen. A résztvevők - 11 fő kórházi képviselő, 3 fő hatósági résztvevő és 1 fő egyéb egészségügyi szervezettől érkezett szakember - átfogó ismereteket szereztek a GS1 szabványrendszer alkalmazásának lehetőségeiről.”

GS1 egészségügyi szakértői oklevéllel rendelkező szakemberek megoszlása

Hogyan lehet színessé tenni egy száraznak tűnő, szabványokról szóló képzést?

„Igyekszünk folyamatosan fejleszteni az oktatási anyagainkat és módszereinket a résztvevők visszajelzései alapján. Minden egyes képzési alkalommal mi, mint szervezők és szakértők is tanulunk valami újat. A szabvány nyújtotta elméleti lehetőségeken túl egyre nagyobb hangsúlyt fektetünk a bevezetési folyamat megismertetésére, annak egészségügyi alkalmazási gyakorlatára. Kiscsoportos gyakorlatokkal, rövid, játékos feladatokkal, külföldi és hazai esetpéldákkal, magyar hatósági előadók és szolgáltatók meghívásával igyekszünk színesebbé tenni a képzést.”

Ha jól tudom, a résztvevőknek valós projektfeladatot kell készíteniük a képzés végén. Ezt hogyan kell elképzelni?

„Az egyes képzési napok során különböző témákra fókuszálunk. Az első néhány alkalom a szabványtudás alapjairól szól. Ezt követően térünk rá az egyes megoldási alternatívákra. Végig arra ösztönözzük a résztvevőket, hogy a kurzuson elhangzottakból ötletet merítsenek. A kurzus végére ki kell választani egy fejlesztendő folyamatot az adott intézményből, és egy valós problémafelvetést követően erre kell kidolgozni egy GS1 szabványokkal támogatott megoldást. Így a résztvevő egy kidolgozott, vagy legalább egy szakmailag már átgondoltabb projektertervvel a kezében térhet vissza a mindennapi munkába. A projekterterv a későbbiekben kitűnő kiindulópontként szolgálhat egy esetleges intézményi fejlesztés, bevezetés során.

Igyekszünk tanulóinkat folyamatosan támogatni a projekterterv kidolgozása során konzultációs lehetőségekkel is. A végső verzió pre-

zentálását követően pedig mind a résztvevők egymásnak, mind pedig az oktatók részletes visszajelzést adnak a további fejlődési irányokat illetően.”

Milyen gyakorlati előnyei lehetnek a kurzusnak számomra vagy az intézményünk számára?

„Mi alapvetően egy szemléletmódot szeretnénk átadni a kurzuson résztvevőknek. Szeretnénk nekik megmutatni, hogy a kihívásaikra milyen alternatív GS1 szabványos megoldások léteznek, és azok milyen előnyökkel járhatnak a betegbiztonság vagy például a költség- és folyamatoptimalizálás szempontjából.

Az már a leendő szakértők feladata, hogy mindezt kontextusba helyezik saját mindennapi munkájukban, amiben persze sok segítséget, valós példát kapnak a képzés során. Fontos megemlíteni, hogy a képzésre a legkülönbözőbb pozícióból érkező munkatársak egymástól, egymás folyamatairól is sokat tanulnak, így egy, a korábbinál sokkal átfogóbb képet kaphatnak egy összetett egészségügyi intézmény működéséről.

Azonban ami talán a legnagyobb előnye a kurzusnak, az a résztvevők által elkészített projektmunka. Nem egyszer volt arra példa, hogy egy pályázathoz szükséges projekt

kidolgozását hozta feladatként egy tanulónk és egy szakmailag jól megalapozott és részletesen előkészített projektervvel térhetett vissza az intézményéhez. Mindezt azért, hogy ha azt az intézmény vezetősége is elfogadta, egy valós projektet is indíthassanak a folyamat fejlesztése érdekében, vagy egy fennálló probléma megoldására.”

Mi a következő lépés a képzés elvégzése után?

„Frissen végzett szakértőink reményeink szerint a sikeres vizsgát követően mindenképpen azon lesznek, hogy saját intézményeikben meghonosítsanak egy új, hatékonyabb működési formát, lépésről-lépésre megszervezzék a szabványokra épülő folyamatok bevezetését vagy, hogy a kidolgozott projektervüket a gyakorlatban is megvalósítsák. De természetesen mi sem engedjük el a résztvevők kezét a képzés lezárását követően sem. Elindítottunk egy Alumni csoportot annak érdekében, hogy a már végzett hallgatók továbbra is meg tudják egymással osztani tapasztalataikat, elért sikereiket, vagy ha igénylik, akkor egyes területeken további támpontokat kaphassanak egymástól és a GS1 szakértőitől.”

Weboldalunkon mindent megtudhat GS1 Egészségügyi szakértőképzésünkről:
<https://www.gs1hu.org/eu-szakerto-kepzes>

Jelentkezzen a következő képzésünkre, amely 2019. október 22-én kezdődik!

Krázi Zoltán

.....
implementációs igazgató

Résztevőink mondták a GS1 Nyomonkövetési szakértőképzésről

Magyarországon egyedülálló EOQ MNB akkreditált képzésünket idén ősszel két időpontban is elindítjuk (09.25. és 11.03.), amelynek sikeres elvégzésével versenyképes ismeretekkel rendelkező GS1 Nyomonkövetési szakértővé válhatnak a résztvevők. Frissen végzett nyomonkövetési szakértőinket kértük fel, hogy meséljenek ők a képzés során szerzett tapasztalataikról.

HUNGAST - Páger Zsolt, üzletfejlesztési igazgató

A Hungast csoport alapvető filozófiájának része szakmai tudásunk fejlesztése, naprakészen tartása. A GS1 Nyomonkövetési szakértőképzés már első meghirdetésekor felkeltette érdeklődésünket. Az élelmiszeripar egyik alaptézise, hogy az élelmiszerek nyomonkövetését a teljes lánc során biztosítani szükséges. Tekintve, hogy ilyen specifikus képzéssel ezidáig nem találkoztunk, az elsők közt jelentkeztünk.

Én személy szerint a képzésen való részvétellel az élelmiszeripari, minőségügyi tudásomat szerettem volna elmélyíteni, amely célt a képzés során sikerült is elérnem.

A képzésről elmondható, hogy átgon-
dolt, kidolgozott, rendszerszemléletű.

Kiemelt pozitívumként megemlíteném, hogy az elméleti tartalmat minden modulban gyakorlati leképezés követte, továbbá az előadásokat színesítették a külső szakértők által bemutatott iparági gyakorlatok. A tananyag elsajátításában segítség volt, hogy minden képzési nap visszacsatolással kezdődött, a már korábban átadott tudást felelevenítve.

A képzés során olyan, az élelmiszerlánc minden folyamatára megoldást kínáló módszert (és egyben megközelítési módot) sikerült megismernem, melyet mind saját szervezetenkön belül, mind pedig beszállító partnereinknél kamatoztatni tudunk.

A GS1 Magyarország képzését minden olyan élelmiszerlánc szereplő számára ajánlom, akik egy átlátható, következetes módszert szeretnének alkalmazni a nyomonkövetési elvárások teljesítésére. Szervezeten belül pedig azon munkatársak, vezetők számára, akik a nyomonkövetésben felelősségi és hatáskörrel bírnak.

Magyarvíz - Rupcsó Magdolna, minőségbiztosítási mérnök, IFS megbízott

A GS1 Nyomonkövetési szakértők képzés nagyon érthető és lényegre törő volt, magas szintű tudásátadást

tapasztaltam, valamint segítőkész, szakmailag kiválóan képzett előadókkal találkozhattam. Nem elhanyagolható, hogy a hangulat is nagyon jó volt, nekem tetszett, hogy viszonylag kis létszámú a képzési csoport.

A munkámhoz hasznosnak találtam az elsajátított ismereteket, hiszen az auditok egyik sarkalatos pontja a vállalkozás belső- és a napi nyomon követés sikeres megléte, valamint egy éles termékviSSzahívás esetén is időspórolás szempontjából erősen ajánlatos minden adat megléte.

Véleményem szerint bármelyik iparági területen hasznosak lehetnek az itt kapott, profi szakmai ismeretek.

A nemzetközi tapasztalatokra és valós működő gyakorlati megoldásokra épülő szaktudással - melyet a GS1 Magyarország EOQ MNB minősítéssel elismert, szakértőképzésén sajátíthatnak el a résztvevők -, akár saját vállalkozásukat, akár más cégeket is támogathatnak a nyomonkövetési rendszereik hatékony kialakításában.

Válassza ki az Önnek megfelelőbb kezdési dátumot és jelentkezzen már ma!

Bővebb információ és jelentkezés: <https://gs1hu.org/nyomonkovetes-szakerto-kepzes>

A hazai kezdetek - alapítóink emlékei

A fenti képen balról jobbra: Timothy P. Smucker tiszteletbeli GS1 elnök, Viszkei György a GS1 Magyarország elnöke, Kathryn E. Wengel a GS1 ügyvezető alelnöke, Magyar Béla a GS1 Magyarország vezérigazgatója, Miguel A. Lopera a GS1 elnöke és ügyvezetője

A GS1 Magyarország az idei évben ünnepelte megalakulásának 35. évfordulóját, melynek apropójából a magazinunk első számában a nemzetközi és a hazai szabványszervezet történeti összefoglalója után most két alapítónk: Viszkei György és Magyar Béla kezdetekkel kapcsolatos személyes élményeiből szemezgettünk. Megkérdeztük azt is, hogyan látják ők a GS1 szabványok jövőjét itthon és a nagyvilágban.

Viszkei György

a GS1 Magyarország elnöke

A GS1 – amely anno az EAN nevet viselte – ma is leginkább a vonalkódról ismert. Az őstörténet valóban ez: az Amerikai Egyesült Államokban már az 50-es években elkezdtek azon gondolkodni, hogyan lehetne bizonyos kereskedelmi folyamatokat automatizálni. Végül 1973-74-ben fogadták el azt a vonalkód szabványt, ami tulajdonképpen mind a mai napig meghatározza a kereskedelmi alkalmazásokat. Ez azonban csak a jéghegy csúcsa! Hiszen időközben – itt több mint 40 évről, a hazai szervezet kapcsán pedig immár 35 évről beszélhetünk – az egész ellátási láncot átfogó, a világ kereskedelmét a háttérben átszövő szabványrendszer alakult ki a GS1 keretében.

Az európai szervezet 1977-ben jött létre – ez lett az EAN (European Arti-

cal Numbering Association), amelyet 12 nyugat-európai ország alapított, és amiről 78-79 táján már elég sok cikk jelent meg. Tulajdonképpen ekkor kezdtünk el ezzel mi is foglalkozni.

1983-ban az egyik érv a csatlakozásunk mellett az volt, hogy az exportképességünket, különösen az élelmiszerexport képességét biztosítanunk kell, és enélkül a technológia nélkül a külföldi piacok nem fogadták el a termékeinket. Másrészt akkoriban a GDP növekedésnek közel 60%-át felemésztette a készletbővítés, gyakorlatilag raktárra termeltek a cégek. A kormány elfogadott egy akcióttervet, amelyben egy egységes azonosító kódrendszer bevezetését helyezték kilátásba, mivel a készletnövekedést többek között azzal ma-

gyarzárták, hogy a termékek azonosítása nem megfelelő.

Megszületett az a logikus döntés, hogy ha már létre kell hozni egy ilyen kódrendszert, akkor az legyen kompatibilis az európai rendszerrel. A magyar szisztémát elneveztük Egységes Termék Kódrendszernek (ETK), ami tulajdonképpen az európai gyártmánykód belső magját képezte. Ez lett - kiegészülve az országprefixszel és az ellenőrzőszámmal - a mai GTIN szám, vagyis Global Trade Item Number.

1983 tavaszán látogatást tettünk Brüsszelben és megállapodás született arról, hogy a Magyar Kereskedelmi Kamarát elfogadják csatlakozóként.

Megalakult a Magyar Kereskedelmi Kamara égisze alatt az ETK/EAN iroda, az első hazai képviselő.

A rendszerváltozás egyik folyamatként a tevékenység átkerült a frissen alakult - 1990. március 6-án - Csomagolási és Anyagmozgatási Országos Szövetséghez (CSAOSZ), hamarosan pedig önálló szervezetként, EAN Magyarország Közhasznú Kht. néven folytatódott a szakmai munka.

2002-ben az amerikaiak jogilag beléptek az EAN rendszerbe, ami akkor már 100 országot ölelt fel. Ezzel a lépéssel egyidőben (2005-től) a nevet is megváltoztatták, így a globálissá váló szervezet működését GS1 néven folytatta.

Az alapítók a GS1 szervezetet decentralizált rendszerré tették, így napjainkra 114 nemzeti tagszervezet szolgálja világszerte a gyártókat és a kereskedőket, közülük egy a GS1 Magyarország.

Természetesen a fejlődés az elmúlt 40 évben sem állt le. Ma a fogyasztási cikkeken túlmenően, a gyűjtő- és szállítási csomagolások azonosítása is megoldott, sőt ott tartunk, hogy nem csak ún. lineáris vonalkódokat használunk, hanem ún. kétdimenziós vonalkódokat is, melyek egyedi azonosítást tesznek lehetővé. Mindközben szintén fontos területté nőtte ki magát a termékazonosítás mellett a nyomon követés, amelyre a GS1 szintén megoldást kínál.

Összességében a GS1 minden elemével együtt egy olyan komplex rendszer, amelyben a vállalkozások számára még nagyon sok lehetőség rejlik, ezért is törekszünk arra, hogy szakmai tanácsadással, képzésekkel és hasznos szolgáltatások fejlesztésével - támogassuk és bővítsük Partnereink ismereteit.

Visszatekintve büszkeséggel tölt el, hogy jól láttuk meg valamikor 1979-80-ban, hogy az azonosítás, a nyomon követés egy óriási lehetőséget rejtő, nagyszerű innováció, amiből nagyon sok dolgok fognak kinőni.

Magyar Béla

a GS1 Magyarország
vezérigazgatója

A GS1 szabványosítási szervezetünk kialakulása és fejlődése hasonló egy ember születéséhez és növekedéséhez. Végigjártuk a gyermekkor szakaszait, ismertté tettük a nevünket a piacon, átestünk a serdülőkoron, megalapoztuk a hiteles szabványosítási testületként való létezésünket, és most közel a felnőttkor csúcsán, legfontosabb küldetésünk, hogy a folyton változó világban is stabil szervezetként, megállás nélkül a megújulásra koncentrálna, kiaknázzuk a hazai vállalkozások számára a GS1 rendszer kínáta számtalan lehetőséget.

Munkásságunk elszakíthatatlanul kapcsolódik mind a világ egyik legrégebbi tevékenységéhez, a kereskedelmi ellátási láncokhoz, valamint az üzleti életet és az emberek mindennapjait átszövő információs technológiákhoz.

A kezdetek a 80-as évek elejére nyúlnak vissza, amikor az Országos Anyag- és Árhivatal koordinációjával elkezdődött a magyarországi Egységes Termék Kódrendszer (ETK) bevezetése, amely megalapozta a mai EAN azonosítási rendszer bevezetését. Ebben az időszakban jelentek meg olyan tanulmányok, amelyek a szám- és vonalkódtechnika ipari, kereskedelmi és egyéb alkalmazási lehetőségeit mutatták be – ezekből jónéhány gondolat még ma is időtálló. „...a vonalkód-technika lényegesen szélesebb kaput nyitott a termelés korszerűsítésére, az infrastruktúra és a „civil élet” racionalizálása előtt, mint azt az egyszerű áruházi (pénztári) alkalmazások sejtetik. Az optikai elektronika az automatizálás, a lézeres technika és a számítógépesítés még e területen is hallatlanul érdekes és hasznos újdonságokat ígér.”

Az ekkor készülő szakértői anyagokban már olyan példákat írtunk le, mint a POS, az elektronikus pénztárgép, a raktári és a termelésirányítási alkalmazási lehetőségek, a minőségellenőrzési alkalmazás, a vonalkód potenciálja számos területen.

A rendszerváltozást követően a gyártói és kereskedelmi multinacionális cégek megjelenése felgyorsította az EAN rendszer hazai alkalmazásba vételét, mely az akkori partneri kör ezres nagyságrendű növekedését eredményezte.

2002-2003-ban nagy erőket fordítottunk arra, hogy különböző államigazgatási területeken hogyan lehetne bevezetni a GS1 szabványokat, illetve hasonló előkészítő munkának köszönhető, hogy Magyarországon viszonylag korán elkezdtek az egészségügy területén használni a szabványainkat a gyógyászati segédeszközök és a gyógyszerek azonosítása során. 2003 és 2011 között kiemelt figyelmet szenteltünk a környezetvédelmi termékdíj és az ehhez kapcsolódó hulladékgazdálkodási szabályozás területének.

A Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztériummal, majd később a Vám- és Pénzügyőrséggel együttműködésben hoztuk létre az Elektronikus

Környezetvédelmi és Termékdíj (eKT) Rendszert, valamint az RTI-Göngyöleg Katalógust, amely megoldásaink az elektronikus adatszolgáltatások széleskörű elterjedését támogatva segítséget nyújtottak az érintett gazdasági és állami szereplőknek.

2005-ben a GS1 globális szervezetté válásával új időszámítás kezdődött számunkra, melyben az információáramlás felgyorsulása és az új technológiák megjelenése a gazdaságot is gyökeresen átalakította és szervezetünk szerepét is újrapozícionálta, mind hazai mind nemzetközi szinten.

Újragondoltuk a partnereinkkel való kapcsolat és kommunikáció kérdéseit is, összhangban a világ trendjeivel és a nemzetközi folyamatokkal, új alapokra helyeztük együttműködéseinket a kormányzati-, államigazgatási területekkel, valamint az európai és globális szintű szakmai szervezetekkel.

Nemzetközi szinten kiemelkedő sikerként könyvelhetjük el, hogy 2007 és 2012 között a GS1 Magyarország látta el a GS1 in Europe (a GS1 regionális szövetsége) titkársági feladatait. Egyre aktívabban rész vettünk a GS1 in Europe szakmai munkájában is, ezzel párhuzamosan pedig foly-

tattuk az egyre magasabb színvonalú, minőségi szolgáltatások, platformok, applikációk fejlesztését.

Saját fejlesztéseinkből néhány a teljesség igénye nélkül:

- GS1Perfect adatbankunk 28-dik volt a minősített, a globális rendszerbe bekapcsolt adatbankok közt. Ezzel a magyar gyártók és kereskedők számára új lehetőségeket nyitottunk a nemzetközi piacon történő megjelenéshez.
- GS1 Logger for Staff néven olyan, a kor technológiájának maximálisan megfelelő, innovatív mobil eszközt fejlesztettünk ki, mely támaszkodva a GS1 hálózataira, globális szinten segíti az illegális számhasználat kiszűrését. A kezdeményezés és vele az applikáció alkalmazása 2012-ben európai, majd nem sokkal később globális szintre emelkedett.
- 2014-ben debütált a GS1 Global Office Healthcare Csoportjának megrendelésére a GS1 Magyarország fejlesztette Healthcare Demo Scanner. A később a nemzetközi közösség által Healthcare Barcode Survey App (HBSA) névre keresztelt mobil alkalmazás a vonalkódok minősítésében és felmérések készítésében segíti a GS1 egészségügyi területen tevékenykedő szakértőit világszerte.
- GS1 Dániával közösen egy új GDSN certifikált adatbankot hívtunk életre, amely megoldás napjainkra már öt GS1 tagszervezet számára biztosítja az adatbanki szolgáltatást közel 2000 felhasználóval.

Az elmúlt 35 évben a GS1 Magyarország eljutott oda, hogy a globális GS1 szervezetnek hasznos fogaskerekévé vált, ami hajtja és segíti. Büszkék vagyunk arra is, hogy számos esetben a GS1 Magyarország élen járt és jár a jövőre való felkészülésben és hazai kezdeményezésre indulnak útjukra sikeres nemzetközi projektek.

Világszínvonalú Ipar 4.0 megoldások az Emerson egri AVENTICS™ gyárában

Kollégáink szakmai látogatáson jártak a pneumatikai megoldások egri fellegvárában.

Az Emerson Automation Solutions részeként az AVENTICS™ a világ egyik vezető termékmárkája a pneumatikai komponensek és rendszerek terén. A pneumatika márka termékeket és szolgáltatásokat kínál az ipari automatizálás, valamint az élelmiszer-, csomagoló-, gyógyászati és energiatechnológiai ipar számára. Továbbá megoldásokat fejleszt a kereskedelmi gépjárművek, a tengerészet és a vasúti technológia ágazatai számára is.

A GS1 Magyarország munkatársai 2019. júliusában tettek szakmai látogatást az egri AVENTICS Hungary Kft-nél, amely immáron az Emerson vállalatcsoport tagja.

Az elektronika integrációjának, a modern anyagok felhasználásának, valamint a gépbiztonságra és az Ipar 4.0-ra való összpontosításnak köszönhetően, az AVENTICS™ a felhasználó- és környezetbarát megoldások úttörőjének számít. 2018-ban a Nemzetgazdasági Minisztérium által is támogatott „Év gyára 2017” versenyen a legfelkészültebb Ipar 4.0 gyár díját nyerte el az egri üzem.

Az egri gyáregység 2008-ban indult el a digitalizáció útján, mivel már akkor azt tapasztalták, hogy az a folyamatosan növekvő komplexitás, amely üzemüket jellemzi – a 800-nál is több beszállítótól érkező közel 32 ezer féle alapanyag és beszerzett alkatrész, amely több mint 25 ezer féle késztermék alapjául szolgál –, hagyományos eszközökkel már nem kezelhető. Az egyedi vevői igényeket is figyelembe véve mindösszesen több mint 200 ezer féle termékváltozat létezik termékkínálatukban. Az a tény pedig különösen jól jellemzi a komplexitásukat, hogy napi szinten 1300-1500

vevői megrendeléssel foglalkoznak, melynek 60 százaléka 1-5 darabos rendelési mennyiséget takar, amelyet megrendeléstől számított 7. napon már készen ki is szállítanak. Ez azt jelenti, hogy 1-1 műszakban akár 10 féle terméket is szerelnek.

„Az elmúlt tíz év során számos fejlesztést hajtottunk végre, például online termelés-követési rendszert alakítottunk ki a berendezéseink hálózatba kötésével, számos területen alkalmazunk robotizációt, papírmentes gyártási és adminisztrációs folyamatokat és elektronikus eszközlációs rendszert vezettünk be. Mindemellett kitartóan, lépésről-lépésre haladunk előre újabb és újabb technológiai fejlesztésekkel. Mindig csak azokat a megoldásokat emeljük be folyamatainkba, amelyek megtérülése kézzel fogható hatékonyságjavulással jár együtt és amelyek segítenek bennünket abban, hogy még jobban megfeleljünk a piaci kihívásoknak.” – mesélte Gödri István, ügyvezető igazgató a látogatás során, majd hozzátette – „A

digitalizációhoz, automatizáláshoz kapcsolódó képességeinket, kompetenciáinkat igyekszünk házon belül kiépíteni, ezért közel három éve létrehoztunk egy automatizálási csoportot a mérnökségen belül”.

A gyártási folyamatok során az egyszerűbb, folyamatosan ismétlődő, monoton munkákat automatizálják vagy robotizálják, a felszabaduló emberi erőforrásokat pedig magasabb hozzáadott értékű feladatokra csoportosítják át.

Az Ipar 4.0 megoldásoknak köszönhetően az elmúlt 10 év alatt egyértelműen számszerűsíthető előnyöket tapasztaltak:

- 17-ről 7 napra rövidült az átfutási ideje a megrendeléseknek, azaz a megrendeléstől a késztermék kiszállításig csupán egy hét telik el;
- gyorsult a zavarelhárítás, csökkent a reklamációk száma;
- javult a termelékenységek és a hatékonyság;
- 10 %-al nőtt a kiszállítási pontosság;
- 18-ról 54-re nőtt a gyártósorok száma, miközben a gyár dolgozóinak létszáma 290-ről csupán 570-re gyarapodott.

A dinamikusan fejlődő hazai leányvállalat a tavalyi évét – a korábbi évhez viszonyítva 15,6 százalékos növekedéssel – 23,4 Mrd Ft nettó értékesítési árbevétellel zárta. Az elmúlt évben 4,4 millió darab késztermék készült az egri üzemben, amelyeket főként gépépítő vállalkozások vásároltak, gyártó- és szerelősorokba építve be azokat olyan iparágakban, mint az autóipar, nyomdatechnika, csomagolótechnika, élelmiszeripar, hajózási rendszerek és vezérlések, szállítási rendszerek, fémmegmunkálás vagy a textilipar. Emellett egyre erősödik az AVENTICS™ márka járműipari jelenléte is: a vasút és a hajózás számára gyártott termékek mellett a haszongépjármű-ipar számára is szállít pneumatikus egységeket, ez

utóbbi adja napjainkban az egri cég árbevételének 25 százalékát.

A jövőbeni tervezett fejlesztések közül érdemes megemlíteni a valós idejű helymeghatározást bluetooth technológiával, amellyel megvalósítható a személyek, berendezések és akár az anyag követése az üzemen belül, ezzel elősegítve a jövőbeni munkaoptimalizálást.

Ezen kívül tervezik az anyagmozgató robotok és az elektronikus polccímkek bevezetését, ezzel is támogatva a dolgozók munkáját és ezáltal az üzem gyártási hatékonyságát.

„Cégcsoportunk folyamatos termékfejlesztéseket hajt végre, hogy a digitalizáció minél inkább áthassa termékeinket. Vállalatunk olyan okos-eszközöket fejleszt (Smart Pneumatics Monitor, Smart Pneumatic Grid), melyek egyszerűen integrálhatók a vevőinknél meglévő digitális környezetbe, köszönhetően a beépített intelligenciának és az ismert szabványoknak történő megfelelésnek.” – mondta el zárógondolatként szakmai látogatásunk végén az ügyvezető igazgató Gödri István, akinek ezúton is nagyon köszönjük, hogy betekinthettünk az Emerson egri AVENTICS™ gyáranak világszínvonalú, digitalizált és robotizált mindennapjaiba.

Suppán Anna
egészségügyi szakértő

Vatai Krisztina
üzletfejlesztési igazgató

Egy vállalatlátogatás mindig nagy élmény számomra, számtalan folyamatról tanultam az iskolapadban, azonban a gyakorlatban látni és megtapasztalni az Ipar 4.0 megvalósítását sokkal érdekesebb volt. Látogatásunk során saját szemünkkel láthattuk, hogy az átfutási idők csökkentése, a gyártási folyamatok automatizálása mellett a vállalat nagy hangsúlyt fektet a folyamatos termékfejlesztésre is, aminek eredményeképp számos okoseszköz használatát ültették be a mindennapi munkavégzésbe, szem előtt tartva az üzembiztonságra vonatkozó szabályokat is.

Nagyon pozitív élmény olyan innovatív és a fejlesztésekre áldozó cégvezetéssel találkozni, akik nem csak a hatékonyság növelésére és a költségcsökkentésre gondolnak, amikor fejlesztéseikről döntenek, hanem elsősorban arra fókuszálnak, hogy munkatársaik ne gépek által is elvégezhető monoton feladatokat végezzenek, hanem a tudásukat felhasználó, hozzáadott értéket jelentő munkájuk legyen, ahol ők is alkotó gondolkodásukkal járulnak hozzá a cég eredményeihez.

9 potenciális technológia, a legújabb üzleti trendek szolgálatában

Napjaink üzleti kihívásai elképesztően összetettek és sokoldalúak. Ebből következik, hogy egyetlen új technológia bevetésével nem lehet minden problémára megoldást adni. Éppen ezért a vállalkozásoknak ma nem árt felmérni többféle modern technológia alkalmazásának lehetőségét is és investálni ezek bevezetésébe. Tekintsük át azokat a top újdonságokat, amelyek nagy valószínűséggel hatással lesznek a GS1 szabványalkalmazó iparágakra a közeljövőben!

A GS1 nemrég összeállított és publikált egy piackutatási jelentést „Trendkutatás 2018-2019: lehetőségek azonosítása a GS1 számára, mellyel megoldhatók napjaink parági kihívásai” címmel (Trend Research 2018-2019: Identifying opportunities for GS1 to address today's industry challenges), ennek eredményeiből mutat be néhányat jelen cikkünk.

1. Internet of Things (IoT), szenzorok és biometria

A dolgok internete, röviden IoT hatalmas hatással volt szinte minden iparágra azzal, hogy egyfajta „dizájn platformot” hozott létre, amely alkalmas a legkülönbözőbb applikációk kifejlesztésére. Azok a kulcsszektorok, amikre leginkább hatással van az IoT, a szenzorok és a biometria: az automatizáció és az „Okos eszközök” (legyen szó bármilyen eszköztől), a logisztikai és szolgáltatási szektorok, a nyomon követés és a fenntarthatóság.

2. Mesterséges intelligencia (A.I.)

Az „A.I.” gyűjtőneve azoknak az okos számítógépes technológiáknak, amelyek képesek komplex problémákat és adathalmazokat analizálni. Ez a technológia pillanatok alatt ki tudja mutatni az adatokban rejlő visszatérő mintákat, ezáltal lehetőséget ad a pontosabb előzetes tervezésre.

Az A.I. támogatja az automatizációt és az „Okos eszközök” körét, lehetőséget ad új autonóm robot-

technológiák alkalmazására, illetve új utakat teremt a napjaink tudatos fogyasztóival történő együttműködésre, és számos új kihívást szinte azonnal, időkiesés nélkül megoldhatóvá tesz.

3. Nyílt, strukturált és összekapcsolt adatok

Szinte minden hasznos üzleti és fogyasztói applikáció több csatornán keresztül kell, hogy hozzáférjen adatokhoz. Ezeknek az adatcsoportoknak az integrálása elképesztően nehéz feladat, főleg, ha ezek az adatok nem kellően strukturáltak.

Minél inkább nyílt, strukturált és összeláncolt egy adatcsoport, annál könnyebbé teszi az interoperabilitást és annál nagyobb hatással lesz az olyan új trendekre, mint a nyomon követés, az automatizáció és az „Okos eszközök”. Emellett fontos alapot nyújt a „Felhatalmazott vásárló”-ként emlegetett új nézőponthoz, ami annyit tesz, a fogyasztók véleményét, visszajelzéseit komolyan figyelembe veszik a termékfejlesztések során.

4. Autonóm logisztika

Ahogy az önvezető autók átírják a személyszállítás intézményét, hasonlóan a logisztikai szektor számára fejlesztett legújabb applikációk és technológiák is lehetővé teszik az autonóm megoldások felé történő elmozdulást.

Egyre több csomagküldő vállalkozás kísérletezik pl. drónok és robotok bevetésével, hogy az árucikkek minél gyorsabban juthassanak el a megrendelőkhöz.

5. A blockchain és a megosztott adatok

A blockchain iránti érdeklődés az iparágak széles körében megnövekedett, annak köszönhetően, hogy úgy nyújt megoldást nagyszámú partnerek közötti adatmegosztásra, hogy közben az eddigieknél magasabb szintű adat- és tranzakció biztonságot kínál.

A blockchaint nagyon hamar kikiáltották az egyik legpotenciálisabb megoldásként a nyomon követés és még konkrétabban az élelmszer-biztonsági applikációk támogatásában. (Erről többet A GS1 szabványok és a blockchain című cikkünkben olvashat, magazinunk 42. oldalán)

6. Computeres képalkotás

Amíg a computeres képalkotás kezdeti megjelenésekor inkább csak a tárgyfelismerésre koncentráltak, mára ennek a technológiának a felhasználási köre kibővült. A vizuális computer technológiák ma már képesek egy adott környezet vizsgálatára és az eredmények alapján történő konklúziók levonására, ezáltal a legkülönbözőbb új applikációkat képesek támogatni a logisztikai központok és raktárak minőségellenőrzésében.

Ezeket túl ez a technológia is képes más üzleti trendek támogatására, például kombinálhatók az automatizációval, az „Okos eszközökkel”.

7. Hangfelismerő rendszerek

A hangfelismerés és hang alapján történő folyamatvégrehajtás sokat fejlődött és nagymértékben növelte a személyi asszisztens-eszközök bevezetési törekvéseit a vállalkozások körében.

Az érintett márkák egyre nagyobb számban lépnek kapcsolatba a vásárlóikkal különböző hangfelismerő applikációkon keresztül annak érdekében, hogy hatékonyabbá tegyék a termékeikkel kapcsolatos felméréseket, választ kapjanak a fogyasztóknak feltett kérdésekre és egyszerűsítsék a rendelési folyamatokat.

8. Robotika

A robotizált rendszerek számos formában léteznek, akár bizonyos folyamatok autonóm elvégzéséről, vagy félautomatizált elvégzéséről van szó, akár több robot, vagy ember és robot munkájának összehangolásáról, vagy egyéb komplexebb feladatok elvégzéséről.

A robotika legújabb trendje a „együttműködő robotok” melyet cobotikának, vagy co-robotikának is neveznek, ahol a robotok emberekkel lépnek interakcióba logisztikai központokban vagy a termelés, gyártás folyamata során.

A robotika kulcsszerepet játszhat az automatizáció és az „Okos eszközök” trendjének terjedésében, valamint segít az egyedi fogyasztói igények skálázásában is.

9. Kibővített, virtuális (AR/VR) és kevert vizualizáció

A digitális képek és információ kiterjesztése a valós világra mobil-eszközök, kiegészítők és headsetek használatával segíti a pontosságot és a hatékonyságot az iparági és a kereskedelmi tervezések és gyártási beállítások során.

Ezek a rendszerek nagy hatással lesznek arra, hogy az automatizáció és az „Okos eszközök”, valamint a „Felhatalmazott fogyasztó”, mint új üzleti trendek még szélesebb körben elterjedhessenek.

Az élelmiszeripar nemzetgazdasági helyzete

Az élelmiszeripar egy rendkívül összetett és heterogén, ám nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ágazat, közel 4,5 ezer vállalkozásával 33 szakágazatban gyárt 86 ezer alkalmazottal élelmiszert és italt a vásárlók számára. A szektorral kapcsolatos aktualitásokat vendégírónk, Dr. Felkai Beáta Olga, az Agrárminisztérium Élelmiszergazdasági és Eredetvédelmi Főosztályának főosztályvezetője mutatja be alábbiakban.

AGRÁRMINISZTERIUM

Az élelmiszeripari cégek száma a nemzetgazdaságban nyilvántartott 346 ezer vállalkozáshoz képest nem tűnik jelentősnek, de a kibocsátás fele a feldolgozóiparhoz kapcsolódik. Ezen belül az élelmiszeripar a maga 3 457 milliárdos kibocsátásával 14 százalékot biztosított, a második legnagyobb értéket a 12 feldolgozóipari ágazat között. Emellett foglalkoztatásban és árbevételben is a második

legjelentősebb ágazat. Az ide sorolt vállalkozások darabszáma és foglalkoztatotti száma jelentősen csökkent az utóbbi néhány évben, azonban ez elsősorban a kis- és mikrovállalkozások körében volt jellemző, ez az ágazat tisztulását segítette elő. Ipari szinten továbbra is a közepes és nagyvállalatok dominanciája a meghatározó.

Az utóbbi időszakban az élelmiszeripar rendre sikeres évet zárt, eredményessége és hatékonysága is növekedett. Az ágazatban az adózás előtti és az adózott eredmény is növekedett: az elmúlt öt évben az adózás előtti eredmény több mint 65 százalékkal nőtt, az adózott eredmény pedig közel megduplázódott. A működésüket is egyre inkább képesek a szereplők saját forrásból finanszírozni.

A munkaerőhiány ezt az ágazatot is utolérte, de a technológiai fejlesztések növelik a munkatermelékenységet, egyes szakágazatokban a mérethatékonyságra való törekvés is erősödött.

A hatékonyság is folyamatosan növekszik, ezt támasztja alá például az árbevételhez viszonyított üzemi eredmény folyamatos növekedése, vagy akár a saját tőkére jutó nyereség emelkedése, ami több mint 30 százalékkal nőtt az utóbbi 5 évben, 2015 óta a 100 forint saját tőkére eső nyereség már meghaladja a 10 forintot.

Méret szerinti sajátosságok

A fejlesztések, támogatások hatékony elosztása és EU-s szabályai miatt fontos szempont az ágazat méret szerinti összetételének ismerete.

A Magyarországon működő társas vállalkozások száma meghaladja a 346 ezret, a legtöbb vállalkozás a „Kereskedelem, gépjárműjavítás” kategóriához kapcsolódik. A feldolgozóiparhoz 28 344 vállalkozás tartozik, ezen belül közel 4,5 ezer az élelmiszeriparhoz. Számuk alapján a mikro- és kisvállalkozások dominálnak, együtt a vállalkozások több mint 90 százalékát adják, ugyanakkor az ágazat működése szempontjából a közép- és nagyvállalkozások a meghatározóak. Ennek a két csoportnak a részese-dése az üzemszámból nem éri el a 10 százalékot, ennek ellenére ezek a cégek biztosítják a teljes belföldi árbevétel több mint 80, az exportárbevétel több mint 90 százalékát - ennek köszönhetően az élelmiszeripari nyereség négyötödét is. Munkát biztosítanak az ágazati dolgozók 70 százalékának, és náluk koncentrálódik az ágazati vagy-on közel 80 százaléka.

Támogatás szempontjából az EU-s forrásokhoz kapcsolódó szabályok miatt a nagyvállalati kör tagjai jellemzően csak nemzeti forrásból igényelhetnek pénzt.

Az élelmiszeripar duális szerkezete vitathatatlan:

- a közepes és a nagyvállalatok termelési szerkezete, méretgazdaságossága és hatékonysága leginkább a homogén minőségű és nagy mennyiségű termékek előállítását teszi lehetővé, amivel esélye van a Magyarországon működő kiskereskedelmi láncokon keresztül a hazai piacon jelentős szerepet szerezni és ezt megtartani. Ezzel párhuzamosan pedig exportalapot is jelent a külpiacra lépéshez, és annak bővüléséhez;
- a kis- és mikrovállalkozások által előállított termékek inkább az egyedibb kategóriát képviselik és a lokális ellátásban van jelentősebb szerepük.

Tulajdonosi kör szerinti sajátosságok

A legjellemzőbb egy-egy élelmiszeripari vállalat esetében a tisztán hazai vagy tisztán külföldi tulajdon. A kizárólag belföldi tulajdonban lévő vállalkozások 91 százalékot jelentenek, azonban a foglalkoztatás 69 százalékáért felelnek, az árbevétel és a nyereség fele kapcsolódik hozzájuk. Ezek alapján az adófizetési kötelezettség 51 százaléka érinti ezt a vállalatcsoportot. Az exportárbevétel aránya 23-27 százalék között ingadozik, mintegy 10 százalékponttal elmaradva az ágazati átlagtól.

A tisztán külföldi tulajdonban lévő vállalkozások száma az élelmiszeripari vállalkozások alig 6,6 százalékát jelenti, mégis ezek a vállalatok állítják elő együttesen az árbevétel, az üzemi eredmény és az adózás előtti eredmény 35-38 százalékát. Az ágazati adófizetési kötelezettség harmada kapcsolódik ehhez a közel 300 vállalathoz.

Export az élelmiszeriparban

Az élelmiszeriparban működő vállalkozások – előállított termékek összetételétől és mennyiségétől

függően – akár a belpiacra, akár exportra is értékesíthetnek, elegendő mennyiségű és megfelelő minőségű termékszerkezet esetében pedig mindkét lehetőségben érintettek lehetnek. Az export dinamikus bővülése az, ami az ágazat javuló eredményeit indukálja. Az élelmiszeripar árbevételének több mint 30 százaléka származik exportból, az arány fokozatosan nő (2000 előtt még a 20 százalékot sem érte el).

Az exportpiacra történő kilépésnek feltétele a nagy mennyiségű, homogen árualap, így az élelmiszeripar exportjának közel 70 százalékát a nagyvállalatok értékesítése adja, a közvállalatok hozzájárulása nem éri el a 25 százalékot. A mikro- és kisvállalkozások együtt nem érték el az ágazati export 10 százalékát. A legtöbb exportárbevétel a húsiparban, az állateledel gyártásban és a zöldség-gyümölcs feldolgozásban jelentkezik. Ezek egyrészt a jó minőségű, hazai alapanyag meglétének köszönhetőek, másrészt a nagyvállalatok gyártói szerkezetének és működési sajátosságainak (egy-egy gyáregységből látnak el regionális piacokat).

Foglalkoztatás az élelmiszeriparban

A foglalkoztatási problémák az élelmiszeripart is elérték, ennek hatására dinamikus bérfejlesztés történt az ágazatban és a csökkenő munkaerő mellett is nőtt a hatékonyság, a technológiai megoldások, a különböző termék- és eljárásinnovációk alkalmazása révén. Az innováció témakör az ágazat számára létkérdés, melyben a nagyobb aktivitás a szereplők és az ösztönzők oldaláról is elengedhetetlen.

A nemzetgazdasági növekedéshez hasonlóan az élelmiszeriparban is 12-13 százalékos volt a bérnövekedés. Az ágazaton belül jelentős a szórás a szakágazatok jövedelmi viszonyai között. A havi bruttó 400 ezer forintot is meghaladó átlagbérrel rendelkező olajgyártás, sörgyártás és üdítőital és ásványvízgyártással szemben a kenyér és pékáru gyártásban a havi bruttó 200 ezer forintot sem éri el a jövedelem, vagyis a jellemzően gépesített szakágazatokban magasabb a munkatermelékenység, mint a manuálisabb tevékenységeknél.

Az élelmiszeripar támogatottsága

A Kormány szándékainak megfelelően az élelmiszeripar stratégiai ágazatnak minősül, ezért a 2014-2020-as támogatási időszakban 300 milliárd forint támogatásban részesül. 2014 óta:

- A PM által koordinált Nagyvállalati Beruházási Támogatás (NBT) programjából **22 milliárd Ft** áramlott az ágazatba – ettől az évtől pedig az Agrárminisztérium is részt vesz a forrás elosztásával kapcsolatos döntésekben.
- A Külgazdasági és Külügyminisztérium (KKM) Beruházás Ösztönzési Célelőirányzat (BÖC) keretében odaítélt támogatásból 2014-2017 között több mint **50 mrd Ft**-ot kapott az élelmiszeripar.
- GINOP-ból az élelmiszeripari fejlesztéshez megítélt támogatás **73 mrd Ft**, a szerződött összeg **57 mrd Ft**, a tényleges kifizetés pedig **32,7 mrd Ft** volt.
- A VP-hez elsősorban az annex terméket előállító mikro- és kisvállalkozások kapcsolódnak, dedikált kiírásokkal. Ezek a források első körben 150 és 40 mrd Ft forrást tartak, de idén is kiírásra került egy 50 mrd Ft-os kerektösszegű pályázat.
- Élelmiszeriparhoz sorolt vállalkozások ezen felül kis mértékben ugyan, de más operatív programok felhívásaiban is érintettek lehetnek.
- Az eddigi információk alapján 2014 óta az élelmiszeriparba áramlott támogatások nagysága már 2018 év végén meghaladta a **300 milliárd Ft**-ot.

Aktuális legfontosabb feladataink az élelmiszeriparért

- a 2015-ös Élelmiszeripari Fejlesztési Stratégia hatékonyabb végrehajtása érdekében egy új Fejlesztési Tervet készítettünk olyan beavatkozási pontokkal, amelyek rövid időn belül eredményesek lehetnek. Ennek egyik eleme a megújult két szintű KMÉ védjegyrendszer, de vizsgáljuk a lehetőséget annak is, hogy előirányzatot létesítsünk célzottan az ágazat számára az Agrártárca gondozásában. Az ezzel kapcsolatos egyeztetések még zajlanak.
- az ipar érdekeinek érvényesítése, a szakpolitikai szempontok előtérbe helyezése érdekében keressük a kapcsolatot az érintett társ-társakkal.
- elkészítettük a 2021-2027-es időszakhoz kapcsolódó szektorális fejlesztési tervet, melyben – az ipar szereplőivel és érdekképviselőkkel egyeztetve – 9 beavatkozást határoztunk meg közel 40 intézkedéssel az élelmiszeriparra és az élelmiszerláncra vonatkoztatva.
- a termelékenység és a hatékonyság növelése az élelmiszeriparban is rendkívül fontos, és erre az Ipar 4.0 és a digitalizáció alkalmazása számos új lehetőséget kínál. Ezáltal új termékek, új szolgáltatások, új megoldások és megközelítések érhetőek el az erőforrások hatékonyabb felhasználása, a minőségi paraméterek javítása, új képességek és kompetenciák létrehozása által. Már most világosan látható, hogy azon szakágazatokban, ahol a gépesítettség, az ipari megoldások dominálnak, jelentősen magasabbak a keresetek és a vállalati jövedelmezőség. Jövő év elejéig elkészítjük a Digitális Élelmiszeripari Stratégiát,

ennek kidolgozása során fokozott figyelmet érdemel az a tény, hogy az élelmiszeripar 33 szakágazata, a szakágazatonkénti eltérő vállalati méretek, de még a különböző előállítandó termékek vagy akár csak termékek is más és más fejlesztési irányokat és megoldásokat igényelnek.

- az iparfejlesztés során legfőbb célunk, hogy biztosítsuk az élelmiszerek kiváló minőségét, ugyanakkor visszaszorítsuk a rossz, gyenge minőségű élelmiszerek piacát. A vásárlói tudatossághoz és felelősségvállaláshoz hiteles forrásból származó információkat kell adnunk, ezért kiemelt feladatunk a Magyar Élelmiszerkönyv működésének felülvizsgálata és hatékonyabbá tétele. Így tudjuk hatékonyan biztosítani a nemzetközi kereskedelem zavartalanságát, a piaci verseny tisztaságát, de ez ad lehetőséget a nemzeti sajátosságok érvényesítésére, a hagyományos magyar termékek jó

minőségének megőrzésére. Ez a folyamat célegyenesbe érkezett, várhatóan az év második felében már a megújult Élelmiszerkönyvvel kapcsolatos sajátosságok kommunikációjára helyezük a hangsúlyt.

- a vásárlás döntések sorozata, amelynél az utóbbi időben egyre inkább megnőtt az igény a biztonságos, hazai termékek iránt. Csak úgy tudunk megalapozottan dönteni, ha valamennyi információ a rendelkezésünkre áll, ha megértjük ezeket az információkat. Ha valaki garanciát vállal azért, hogy a jó minőségűnek, biztonságosnak, vagy a haza-

inak mondott termék valóban az. Erre megoldást egy állami tanúsítású védjegy létrehozása adhat. Olyan hazai, jó minőségű, biztonságos terméket jelölő védjegy életre hívására van szükség, mely a vásárlóknak hiteles és valódi garanciát biztosít, de amelyből az élelmiszeripar gazdasági szereplői is profitálhatnak. Ennek hatására született meg a két szintű Kiváló Minőségű Élelmiszer védjegy.

- az Agrárminisztérium ennek érdekében, további területekkel bővítette a NÉBIH kiemelt ügyek igazgatóságának feladatkörét, azzal a céllal, hogy növelje az

élelmiszerbiztonsági ellenőrzések hatékonyságát. A hatékony ellenőrzés érdekében fejlesztjük az infrastrukturális hátteret is: a következő években mintegy nyolcmilliárd forintból egy egységes, központi laborbázist kaphat a hatóság.

- Amikor 2012-ben létrehoztuk a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalt és azon belül a kiemelt ügyek igazgatóságát, annak érdekében tettük, hogy visszaszorítsuk a visszaéléseket az ágazatban. A gyors reagálású, országos hatáskörrel rendelkező egység felmerítési aránya megközelíti a 95 százalékot.

Nemzeti Élelmiszer Nyomonkövetési Platform - idén újabb munkacsoportok indulnak

Az Agrárminisztérium és a GS1 Magyarország Nonprofit Zrt. együttműködésében 4. éve működik sikeresen a Nemzeti Élelmiszer Nyomonkövetési Platform.

A globális áru- és információáramlás korában a vállalkozásoknak a versenyképesség hosszú távú biztosítása érdekében a minőségi termékek előállításán túl meg kell felelniük a globális piac támasztotta fogyasztói, kereskedői és jogszabályi elvárásoknak is. Biztosítaniuk kell a megfelelő tanúsítványok meglétét, az átláthatóságot és a nyomonkövethetőséget.

A Platform célja, hogy a szektor szereplőivel történő folyamatos egyeztetéssel, a jogszabályi környezet széles körű feltárásával és megismertetésével, a legjobb gyakorlatok bemutatásával, folyamatos és kiterjedt kommunikációval, a szükséges kapcsolatrendszer kiépítésével és lobbitevékenységgel segítse a vállalkozásokat a kötelezettségek azonosításában, a megfeleléshez szükséges eszközök meghatározásában és alkalmazásba vételében.

Az elmúlt három évben a Platform munkacsoportjai (hús és hal, tej és tejtermék, bor és pálinka, zöldség és gyümölcs) kidolgozták az adott ágazatra vonatkozó nyomonkövetési útmutatókat.

Az idén induló munkacsoportokba a malomipar, a tésztagyártás, a sütőipar (ideértve a pékségeket és cukrászatokat, valamint a snackgyártását), illetve az édességyártás szereplőit várják azzal a céllal, hogy az e szektorokban működő vállalkozások is megismerjék a korszerű eszközökre és megoldásokra támaszkodó nyomonkövetési lehetőségeket. A munkacsoportokban a hatóság, a szakmai szervezetek és az üzleti vállalkozások képviselői is jelen vannak.

Az Ön jelentkezését is várjuk a <https://gs1hu.org/nenyp/regisztracio> oldalon!

Gabonaalapú termékek

Édességek

Dr. Felkai Beáta Olga

főosztályvezető
Agrárminisztérium
Élelmiszergazdasági és
Eredetvédelmi Főosztály

Milyen a GS1 Egészségügyi szakértőképzés? Friss végzőseink véleménye

Immár 31 fő büszkélkedhet hazánkban a GS1 Egészségügyi szakértő címmel, valamint azzal a széleskörű tudáscsomaggal, melyet speciálisan az egészségügyre szabva, számos nemzetközi példával fűszerezve állítottunk össze a magyar szakemberek számára. Felkértük legfrissebb végzős szakértőinket, meséljenek ők a képzésről, motivációjukról és jövőbeli terveikről.

Dr. Becskeházi-Tar András
Progresszivitás Kft. - Mentés Szemmel Kooperatív Laboratórium,
gyógyszerész szakértő
Debreceni Egyetem Klinikai Központ,
Klinikai Gyógyszertár -
gyógyszerbiztonsági vezető

Valójában a szabványosítás az egészségügyben a múlt század nyolcvanas éveitől, az első vonalkód terméken való felfedezésétől érdekelt. Az EGVE (Egészségügyi Gazdasági Vezetők Egyesülete) mezőtúri rendezvényén szerencsémre olyan szakemberekkel ismerkedtem meg, akik már előzetesen részt vettek a képzésen. Egy saját startup programunkhoz is jó szakmai lehetőségnek ígérkezett az itt nyerhető tudás, és be is váltotta a hozzá fűzött reményeinket. Ezen felül érezhető, hogy az egészségügyben egy nagyfokú technológiai

fejlődés küszöbén állunk, ami követeli a felkészült szakembereket, így ez is motivált a képzésen való részvételre.

Kiemelném a képzést szervezők szakértelmét. Maga a szabvány és a hozzá kapcsolódó technológia egzaktul megfogalmazott és kivitelezett rendszer, ami nem értelmezhető a konkrét ismeretek nélkül. Az ismert hiteles példák a megvalósíthatóságot szemléltetik, jó gyakorlatokat mutatnak be, egyben nagyon jó ötleteket is sugallnak.

Nem volt véletlen, hogy támogatás hiányában önköltségen is vállaltam a képzésen való részvételt. Számomra a program vonzó és színes, a képzés elejétől végéig érdekfeszítő volt. A képzés időszerepése, koncepciója, és pozitív

értelmű technokrata professzionális említésre méltó. Valójában esszenciája annak az alapvető tudásnak, ami egy szervezetfejlesztési, vagy technológiaváltási folyamathoz feltétlenül szükséges. Alap értékrendet ad a változásmenedzsment részfolyamatok megértéséhez, tervezéséhez. Ha valaki jobban el akar mélyülni a programban kapaszkodót kap ahhoz, hogy mely irányba kérjen segítséget a fejlődéséhez.

Mindenekelőtt ajánlanám a képzést olyan egészségüggyel foglalkozó menedzsereknek, akik meg akarják érteni a kihívásokat, mernek tervezni, a jövő folyamataiba investálni, ezek lehetnek szervezetfejlesztési döntéshozók, tanácsadók, specialisták, illetve IT szakemberek egyaránt.

Belák Zoltán
Bugát Pál Kórház -
humánpolitikai osztályvezető

.....
A kórház vezetése döntött úgy, hogy vegyek részt ezen a képzésen, bár így utólag biztos vagyok abban, hogy magam is jelentkeztem volna.

Az, hogy a globális GS1 szabványrendszer hazai képviselői szervezték meg a képzést, számomra garancia volt arra, hogy nem torzulnak a kapott információk. Közvetlenül a leghitelesebbtől, az elsődleges ismeretek birtokosától, alkalmazójától, fejlesztőjétől kaphattam meg a szaktudást.

Azt gondolom, hogy a gazdasági életben bárhol hasznosítható ismereteket kaptam, bár tudom, hogy ez csak a felszín, mégis étvágygerjesztőnek tökéletes volt.

Így a vizsga után azt gondolom, ahhoz, hogy „képbe kerüljünk” a GS1 szabványrendszerrel illetően, a képzés szakmai felépítése megfelelő volt. Akadtak szárazabb részek, de ezekre is szükség van.

A képzés előnye, hogy egy széles körben elterjedt felhasználási lehetőséget, és ezzel együtt egyedi szaktudást biztosít akár nonprofit, akár profitorientált cégekről, intézményekről, hatóságokról legyen szó, „a közös nyelv” használata nélkül nem képzelhető el a minden fél számára egyértelmű, egységes azonosítás, adatgyűjtés és adattovábbítás, így ezen tudás a gazdasági élet minden szereplője számára hordoz hosszú távú előnyöket.

Kővágó István
Bács-Kiskun Megyei Kórház,
gazdasági osztályvezető helyettes

Már évek óta fontolgatom kórházunkban a vonalkódos rendszer bevezetését, de nem tudtam, hogyan kezdjek hozzá. A GS1 hírlevelére már egy ideje feliratkoztam és a meghirdetett szakértői képzés felkeltette az érdeklődésemet. 2017-ben részt vettem az Egerben tartott GS1 szabványok bevezetését bemutató betegbiztonsági-fejlesztési tájékoztatón, ahol meg tapasztalhattam, hogy a rendszer gyakorlatban is kivitelezhető.

Számomra ez a képzés azáltal volt hiteles, hogy a globális GS1 szabványrendszer hazai képviselői tartják. Úgy tapasztalom, hogy egyre nagyobb szerepet kap az egészségügyben a jogszabályi változások miatt a különböző iparági képzéseken kapott ismeretek használata. Szakmailag nagyon fontosnak tartom, hogy ilyen ismeretekkel rendelkező emberek is dolgozzanak a kórházakban. Személyesen nagyon érdekesnek találom az azonosítást, most már amerre járok mindenhol a vonalkódokat nézegettem, „megfertőzött” a GS1.

A szakértőképzés szakmai felépítése nagyon tetszett, a képzés 5 napja alatt egyetlenegyszer sem éreztem úgy, hogy a gondolataim elkalandoznak. Tetszett, hogy változatos és interaktív volt a képzés.

Egyedülálló, hogy egy amúgy is speciális ismereteket biztosító képzés az egészségügyi szektor számára „testreszabásra” került. A jövőre vonatkozóan javaslom, hogy az egri kórház mellett, más nagy hazai kórházakban is legyen mód a bevezetés gyakorlatát bemutató esettanulmány megismerésére, remélem egyszer a kecskeméti is felkéri majd a közreműködésre.

Képzést az egészségüggyel foglalkozó munkavállalók számára kellene

minél szélesebb körben elérhetővé tenni. Például raktárosok, beszerzők, betegekkel foglalkozó vezető asszisztensek számára lehet nagyon hasznos, hogy megértsék a GS1 rendszer fontosságát.

Orosz Péter
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Hé-
tényi Géza Kórház-Rendelőintézet,
mb. Informatikai Osztályvezető

Az Intézményünk felsővezetésének döntése alapján jelentkeztem a képzésre. Számomra személyes előnyt jelentett, hogy az előadók és a hallgatótársak által nagyobb rálátást kaphattam az egészségügy által nem ismert folyamataira. Szakmai szempontból előreláthatóan az egészségügyben hamarosan bevezetésre kerülő folyamatok támogatásában lesz lehetőségem a képzés adta tudást kamatoztatni.

Vitathatatlan előnyt jelent az információkat első kézből kapni, a GS1 szabványrendszer hazai képviselőitől, akik azonnali adekvát válaszokkal tudtak szolgálni bármely, a szabványt érintő kérdésemre. Meggyőződésem, hogy a későbbi, GS1 megoldások bevezetését célzó folyamatok megvalósítása során is számíthatok a segítségükre.

A képzés felépítésével és tartalmával egyaránt elégedett voltam. A hallgatótársak több intézményből és szakterületről érkeztek, így sokirányú információt kaphattam más egészségügyi szervezetek és részlegek működéséről, amely a jövőben hozzájárul a saját kórházi folyamataink fejlesztéséhez és más szakterületek munkájának könnyebb megértéséhez.

Az egészségügyi intézményekben logisztikai tevékenységet folytató szakterületek vezetőinek mindenképpen ajánlom a GS1 szakértőképzését (pl. központi gyógyszer-tár, anyaggazdálkodás).

Ha frissen végzett szakértőink véleménye alapján a GS1 Egészségügyi szakértőképzés felkeltette az Ön érdeklődését, keresse fel weboldalunkat és jelentkezzen most az online jelentkezési lap kitöltésével:

<https://gs1hu.org/eu-szakerto-kepzes>

Következő képzésünk október 22-én indul.

Ha kérdése van, forduljon hozzánk bizalommal!

Őszi eseményajánló az egészségügyi szektor szakemberei számára

Hatósági GS1 Egészségügyi Felhasználói Csoport Ülés

2019. október 1.

Budapest, Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő

A GS1 Magyarország által alapított és fenntartott Hatósági GS1 Egészségügyi Felhasználói Csoport az ágazati hatósági szereplők szakmai egyeztető fóruma, melynek munkájába a hatósági képviselők bármikor bekapcsolódhatnak.

Magyar GS1 Egészségügyi Felhasználói Csoport Ülés

2019. október 7.

Budapest, HUNGEXPO

A GS1 Magyarország által létrehozott platform következő ülése a HUNGAROMED szakkonferencián kerül megrendezésre a Mediklaszter szakmai napjának részeként.

HUNGAROMED Egészségügyi és Orvostechnológiai Kiállítás

2019. október 8.

Budapest, HUNGEXPO

A HUNGEXPO-n megrendezésre kerülő kiállítás keretében a betegbiztonság és hatékony eszköznyilvántartás, valamint nyomon követés elősegítése lesz szakértő kollégánk témája kerekasztal beszélgetés során.

Magyarországi Egészségügyi Napok

2019. október 10-11.

Siófok, Hotel Azúr

Az Egészségügyi Gazdasági Vezetők Egyesülete, (EGVE) által szervezett szakmai napok keretében kollégánk előadása a hatékony működés támogatásának eszközeiről, megoldásairól szól majd.

GS1 Egészségügyi szakértőképzés

2019. október 22., október 29., november 5., 12., 26., december 3.

Budapest, Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő

Elindul az idei második, őszi GS1 Egészségügyi szakértőképzés a GS1 Magyarország szervezésében, a NEAK támogatásával.

MKSZ Őszi Szakmai Napok - 2019

2019. november 15-16.

Budapest, Aquaworld Resort

A Magyar Kórházzövetség betegbiztonsági folyamatfejlesztések támogatásáról szóló konferenciáján az egészségügyi szektorért felelős kollégáink is részt vesznek.

Ismerje meg az egészségügyi szektor számára nyújtott szolgáltatásainkat!

Gyorsan szeretne tájékozódni?

Keresse fel honlapunkat és iratkozzon fel Egészségügyi hírlevelünkre!

Az egészségügyi szektor legfontosabb híreiről a havonta megküldött Egészségügyi hírlevelünkből tájékozódhatnak partnereink. Az UDI témájú és egyéb aktuális egészségügyi hírek mellett nemzetközi esettanulmányokat is megosztunk partnereinkkel, amelyek segíthetik a szabványimplementációt.

Tanácsstalan az UDI bevezetés első lépéseit illetően?

Vegyen részt UDI webinárunkon!

A GS1 szabványrendszer elméleti felépítésén túl az UDI bevezetésre és az alapelvek alkalmazási lehetőségeire is kitérünk webinárunkon. A résztvevőknek lehetőségük van feltenni a témához kapcsolódó egyedi kérdéseiket. A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött!

Tájékozódni szeretne az iparág szereplőinek megoldásairól?

Jöjjön el Egészségügyi Felhasználói Csoportülésünkre és csatlakozzon az UDI munkacsoporthoz!

Üléseinken meghívott előadóként iparági szereplők, szolgáltatók mutatják be elkészült megoldásaikat. Ezek a találkozók nagyszerű lehetőséget biztosítanak, hogy egymástól tudjunk kérdezni, tanulni.

Létrehozná UDI számait?

Használja a SzabványMenedzser szoftverünket!

Az új, internet alapú SzabványMenedzser szolgáltatásunk segít a szabványalkalmazás kezdeti lépéseiben és megoldást jelent számos üzleti adminisztrációs feladat gyors és egyszerű elvégzésére. Hamarosan már elérhető lesz az UDI modul is! (Bővebb információ: www.gs1hu.org/szabvanymenedzser)

Ellenőrizni szeretné UDI kódjai felépítését?

Töltse le a HBSA alkalmazásunkat!

A Healthcare Barcode Survey App segítségével ellenőrizheti, szabványos-e az UDI azonosító felépítése, illetve a vonalkód jelkép. Az alkalmazás ingyenesen letölthető és regisztrációt követően használható Android és iOS platformokon is.

Elakadt az implementáció során?

Vegye igénybe szaktanácsadási szolgáltatásunkat!

Amennyiben egyedi kérdése merülne fel, illetve az Ön számára a GS1 szabványok alkalmazásba vételének egyszerűbb és legkényelmesebb módja, hogy szakértőinkkel személyesen egyeztet fejleszteni terveiről, akkor a szaktanácsadási szolgáltatásunk Önnek szól.

Bővebb információért keresse fel weboldalunkat:

www.gs1hu.org/iparagi-megoldasok/egeszsegugy

UDI melléklet

Nyakunkon az UDI bevezetés - mikor, mit, hogyan kell majd alkalmazni?

Az Egyedi eszközazonosító rendszer, vagy ismertebb nevén az UDI (Unique Device Identification), egy olyan európai uniós rendeleti előírás, melynek bevezetése már igencsak a küszöbön áll. Alkalmazásának határideje előtt háromnegyed évvel rengeteg kérdés érkezik hozzánk magával a fogalommal kapcsolatban és a vele járó megvalósítandó feladatokról is. Ehhez kíván cikkünk segítségül szolgálni.

Az UDI jogi háttere

Az UDI egy globális szinten harmonizált keretrendszert kíván biztosítani az orvostechnikai eszközök azonosításához. Az UDI-rendszer bevezetése Európában egy nemzetközi folyamat része: az Orvostechnikai Eszközök Nemzetközi Szabályozóinak Fóruma (IMDRF; International Medical Device Regulators Forum) által kiadott útmutatókkal összhangban az Európai Unió 2017-ben hirdette ki az orvostechnikai eszközökre vonatkozó 2017/745 (MDR) és az in vitro diagnosztikai orvostechnikai eszközökre vonatkozó 2017/746 (IVDR) Rendeleteket. Ezek célja, hogy garantálják az orvostechnikai eszközök biztonságos használatát az eszközök piaci forgalmazására vonatkozó szabályok megerősítésével, továbbá a forgalmazott eszközök ellenőrzésének szigorításával.

Azonosítási előírások az UDI keretrendszerben

Az UDI-számok kiadására és azok vonalkódos jelölésére vonatkozólag az új Rendelet nemzetközi szabványok alkalmazását követeli meg.

Az UDI-szabványos azonosítást és jelölést illetően a joganyagok ISO szabványokra hivatkozva határozzák meg az elvárásokat. Ezen túlmenően a joganyagok ún. kibocsátó szervezetek kijelölését írják elő, amelyeknek biztosítaniuk kell, hogy saját szabványaikkal képesek megfelelni a jövőben elvárt UDI-azonosítási metódusoknak. Ennek érdekében az Európai Unió Bizottsága a 2019/939 számú végrehajtási rendeletében (2019. június 6.) kijelölt négy kibocsátó szervezetet, amelyek feladata az egyedi eszközazonosítók (UDI-k) kiosztására szolgáló rendszer működtetése. A GS1 globális szabványszervezet mellett nevesítésre került az amerikai HIBCC, a vér és vérkészítmények azonosításáért felelős ICCBBA, továbbá

a német IFA szabványszervezet is. Ez azt jelenti, hogy a GS1 globális szabványai megfelelnek az Európai Bizottság UDI-azonosításra vonatkozó kritériumainak, azaz elősegítik az EU törvényhozók azon törekvéseit, hogy az EU korábban kiadott MDR és IVDR Rendeleteinek megfelelően támogassák az európai szintű UDI-rendszer sikeres bevezetését, valamint lehetővé tegyék világszerte a gyártóknak, hogy megfeleljenek a jogszabályokban foglalt követelményeknek.

Kötelezően betartandó határidők az UDI kapcsán

A Rendelet 2017. évi májusi kihirdetését követően hároméves átállási időszak vette kezdetét, amely a korábban hatályos Irányelvekről (93/42/EGK irányelv; MDD és 90/385/EGK irányelv; AIMDD), az új Rendeletnek való megfelelést segíti. Ezen időszak alatt az MDR-nek és IVDR-nek megfelelő eszközök már forgalomba hozhatók, azonban kötelezően alkalmazandóvá csak 2020. május 26-tól (MDR), illetve

2022. május 26-tól (IVDR) válnak – ez a két időpont az alkalmazás kezdő időpontja. Azonban a rendeletek néhány rendelkezése ennél korábban alkalmazandó, ilyenek például a bejelentett szervezetekre és az orvostechikai eszközökkel foglalkozó koordinációs csoportra vonatkozó rendelkezések

A korábbi irányelvekről (MDD, AIMDD) a Rendeletre való zökkenőmentes piaci átmenet biztosítása érdekében átmeneti rendelkezést is megfogalmaztak (MDR 120. cikk). Ebből kifolyólag az irányelvek alapján kiadott tanúsítvánnyal (AIMDD/MDD tanúsítvánnyal) rendelkező eszközök 2024. május 25-ig továbbra is forgalomba hozhatók és 2025. május 25-ig forgalmazhatók. Ennek eredményeképpen az átmeneti időszak alatt az irányelvek alapján tanúsított termékek és az új rendelet alapján tanúsított termékek egyidejűleg a piacon lesznek.

A gyártóknak további kötelezettsége, hogy termékeik UDI-DI (illetve Basic UDI-DI) számát be kell regisztr-

Orvostechnikai eszközökre vonatkozó hozatalra és az UDI alkalmazásra

rálni az európai szintű adatbázisba (EUDAMED), amire vonatkozólag az EU 2020. május 26-hoz képest további 18 hónapos átmeneti időszakot fogalmazott meg. Ezt azt jelenti, hogy valamennyi kockázati besorolású eszköz esetében 2020. május. 26-tól 2021. november 25-ig önkéntes lesz az eszközök regisztrációja az EUDAMED megfelelő moduljába. A regisztráció 2021. november 26-án válik kötelezővé, ugyanakkor ajánlott ezt korábban megtenni, mivel váratlan esemény esetében az EUDAMED-en keresztül történik a bejelentés, amelynek előfeltétele, hogy az eszköz korábban regisztrálva legyen. IVDR-nek megfelelő eszközök esetében 2022. május 26-tól kezdődően kötelező a regisztráció.

A határidők az UDI-számok címkén való feltüntetéséhez, az MDR-nek megfelelő eszközökre, azok kockázati besorolása szerint:

- 2021. május 26-tól a Class III termékeknél,
- 2023. május 26-tól a Class II termékeknél,
- 2025. május 26-tól pedig a Class I-es termékeknél.

Ekkortól kötelező az UDI-címkét feltüntetni az eszköz csomagolásán, valamennyi magasabb csomagolási szintet is beleértve. Az MDR-nek megfelelő újrafelhasználható eszközöknél közvetlen jelölést kell alkalmazni, esetükben mindhárom besorolás esetében plusz 2 évet engedélyez a rendelet.

Határidők az IVDR-nek megfelelő eszközök esetében:

- a Class D kockázati besorolású termékeken 2023. május 26-tól,
- a Class B+C termékeken 2025. május 26-tól,
- a Class A besorolású termékeken 2027. május 26-tól kötelező az UDI címke alkalmazása, míg újrafelhasználható eszközök esetében mindhárom esetben szintén plusz 2 évet engedélyez a Rendelet

A) MDD és AIMDD szerint öröklött termék - legacy product (MDR 120. cikk (3) bekezdése)

1) Forgalomba hozatal

2) Eszközazonosítás és EUDAMED regisztráció

EUDAMED által kiadott átmeneti Alapvető UDI-DI (EUDAMED UDI DI) és UDI-DI (EUDAMED UDI ID) azonosítókkal

3) UDI-jelölés eszközcsomagolásán / eszközön

B) MDR szerint

1) Forgalomba hozatal

2) Eszközazonosítás és EUDAMED regisztráció

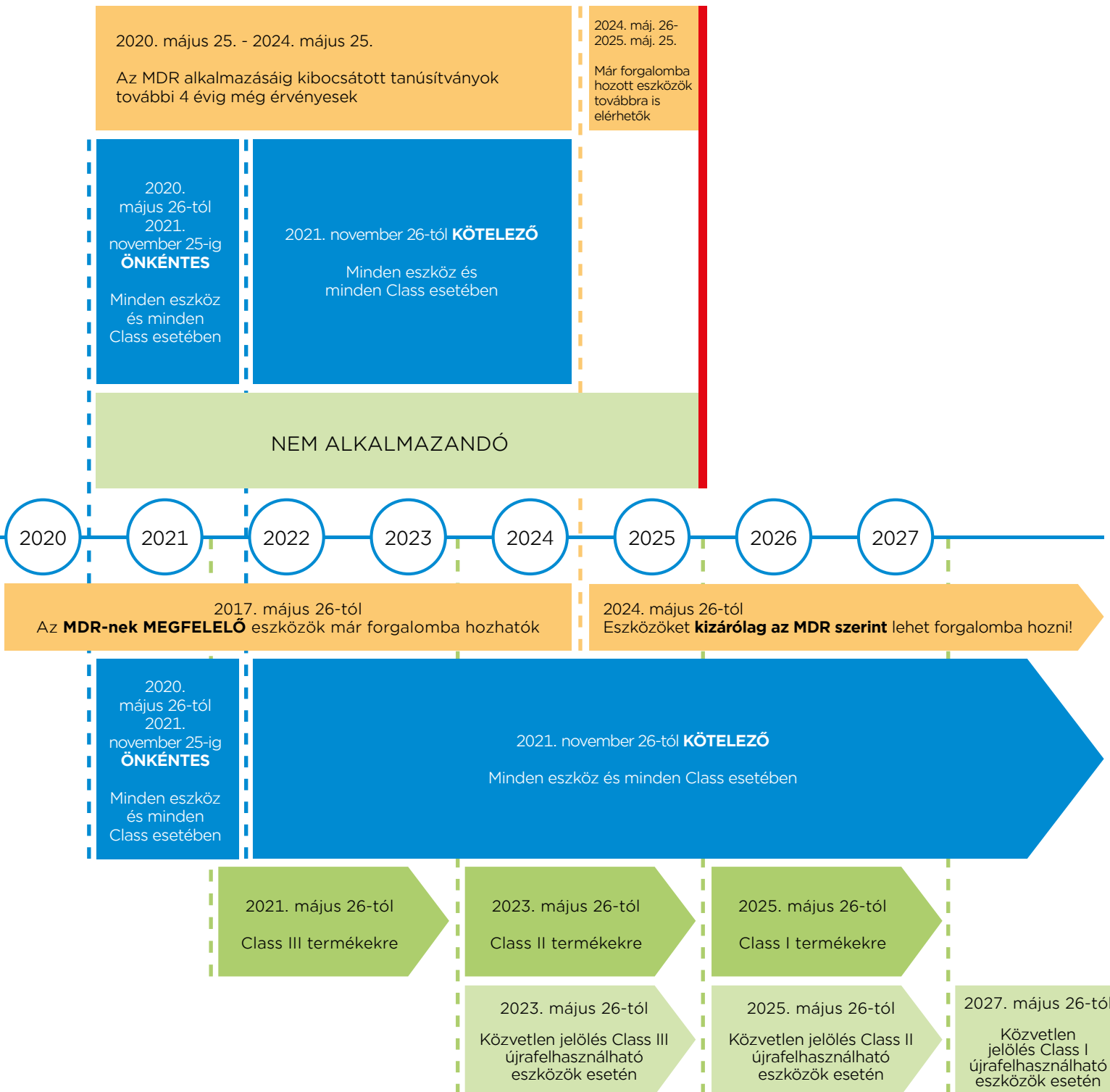
A gyártó által a kibocsátó szervezet szabályai szerint kiadott Alapvető UDI-DI (GMN) és UDI-DI (GTIN) azonosítókkal

3a) UDI-jelölés az eszköz csomagoláson

3b) UDI-jelölés az eszközön

* orvostechnikai eszközök egyedi azonosítására vonatkozó EU 2017/745 rendelet

(MDR*) határidők és átmeneti rendelkezések a forgalomba (eszközazonosítás, eszközregisztráció és jelölés)

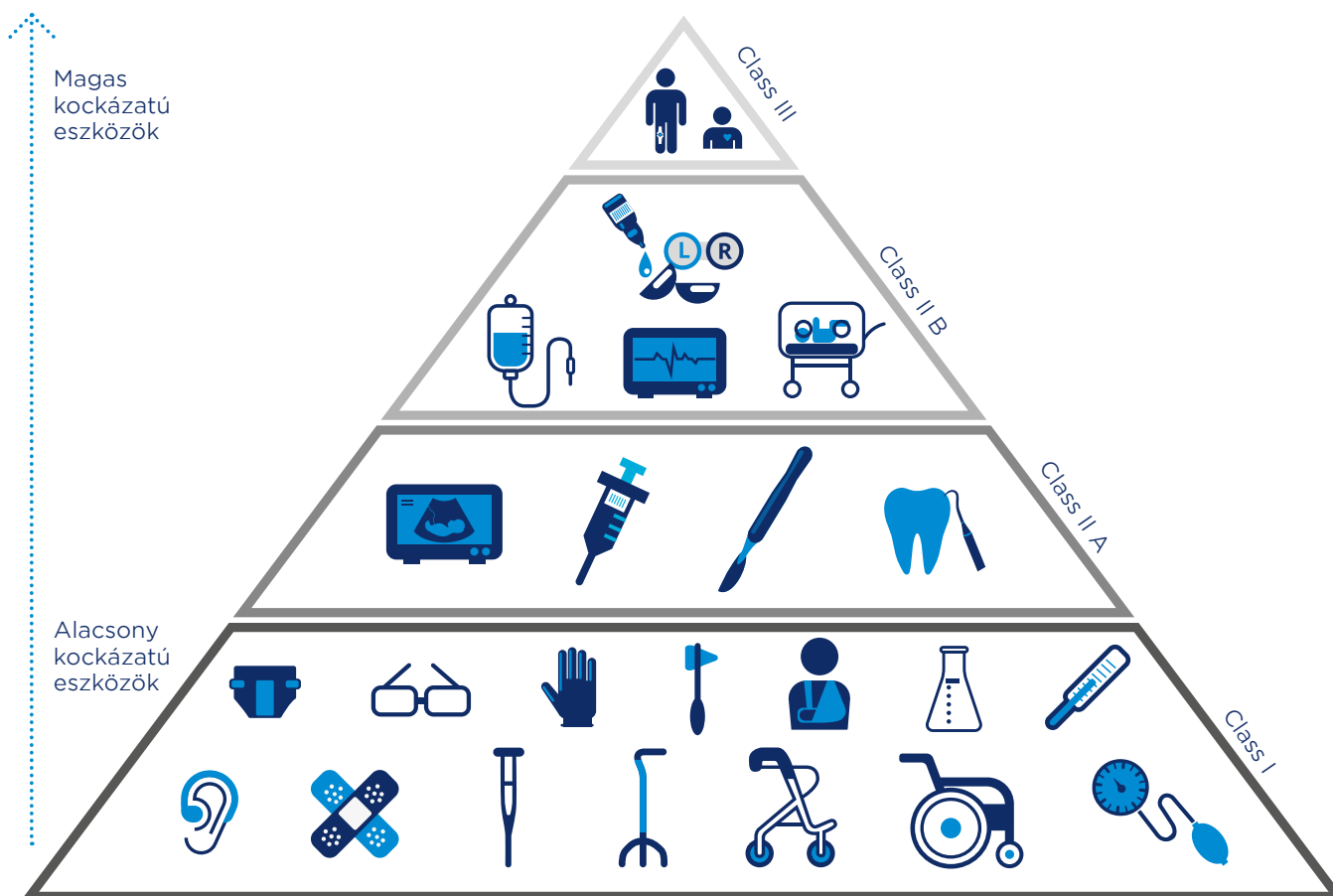

A GS1 Magyarország mint UDI-ki-bocsátó szervezet örömmel segít Önnek a Rendeletekre való eredményes felkészülésben. Ennek érdekében szabványainkat és szabványbevezetési útmutatóinkat a már licenszszerződéssel rendelkező Partnerek számára weboldalunk jelszóval védett MyGS1 felületén közzétesszük, továbbá valamennyi érdeklődő számára a jogszabályi megfelelést ingyenes online képzéssel segítjük.

Amennyiben további segítségre lenne szüksége keresse szakértőinket és vegye igénybe a GS1 Magyarország cégre szabott szaknácásadási szolgáltatását! Bővebb információ: www.gs1hu.org/udi

Orvostechnikai eszközök kockázati besorolása

Készült az EUCOMED által kiadott ábra alapján

UDI-azonosítás és a kötelező adatszolgáltatás

Hogyan kell felépülnie egy UDI azonosítónak?

Maga az UDI-azonosító egy statikus eszközazonosítóból (DI, Device Identifier) és egy dinamikus, gyártási azonosítóból (PI = Production Identifier) áll. Az eszközazonosító (UDI-DI) meghatározza a termék gyártóját, márkáját, típusát, stb. vagyis „kulcs” funkciót tölt be a különböző adatbázisokhoz. Ezzel szemben a gyártási azonosító (UDI-PI) az eszköz változó adatait tartalmazza, mint pl.: egyedi sorszám, gyártási tételszám, lejárat / gyártási dátum, stb.

A termékek jellegüktől függően, kockázati szintjük alapján, klaszifikációs osztályokba sorolhatók.

Az alacsonytól a magas kockázatú termékekig a joganyagok meghatározzák, hogy az eszközazonosítón (UDI-DI) kívül milyen adattartalmú gyártási azonosító elemeket (UDI-PI) kell feltüntetni rajtuk. Értelemszerűen a magasabb kockázatú termékek (pl.: protézisek, implantátumok) esetén szükséges a termék lejárat dátuma és gyártási tételszáma mellett az egyedi sorszám (serial number) feltüntetése is, míg az alacsony kockázatú termékek (pl.: ragtapasz) esetében elég lehet egy lejárat dátum is. Az UDI-DI azonosítót a GS1 szabvány szerint a GTIN szám, az UDI-PI adatok szabványos feltüntetését az ún. GS1 Adattartalom azonosítók által definiált adatelemek alkalmazása biztosítja.

Globális modellazonosító szám

Európában egyedülállóan az UDI-rendszer részeként, az azonos rendeltetésű, kockázati besorolású és alapvető tervezési és gyártási jellemzőkkel rendelkező eszközök, eszközkészletek, illetve eszközrendszerek összekapcsolásához egy ún. Basic UDI-DI, magyarul Alapvető UDI-DI azonosító számot kell kiosztani, amely az orvostechikai eszköz modellazonosító száma lesz. A GS1 szabványszervezet – kifejezetten az egészségügyi iparág számára – kifejlesztette a Globális modellazonosító szám (Global Modal Number; GMN) megnevezésű azonosító kulcsát, amely megfelel az EU 2017/745 és EU 2017/746 rendeleteknek, továbbá támogatja az Alapvető UDI-DI azonosító bevezetési követelményeit. A GMN szám felépítését tekintve maximum 25 karakterből állhat és a számsor végén 2 ellenőrző karaktert kell tartalmaznia.

A GMN szám felépítése:

Globális modellazonosító szám (GMN)		
GS1 Cégprefix	Modell referencia	Ellenőrző karakterek
$N_1 \dots N_i$	$X_{i+1} \dots X_j (j \leq 23)$	$X_{j+1} X_{j+2}$

- A GMN maximum 25 karakterből állhat, és 2 ellenőrző karaktert tartalmaz
- $N_1 \dots N_i$: GS1 Cégprefix, amely 6-10 numerikus karakterből állhat (GS1 Tagszervezet adja ki)
- $X_{i+1} \dots X_j$ ($j \leq 23$): Modell referencia – változó hosszúságú alfanumerikus karakterből állhat
- $X_{j+1} X_{j+2}$: Ellenőrző szám – 2 alfanumerikus karakterből áll (meghatározott algoritmus alapján)

Az UDI rendeletben meghatározott szám és a GS1 szabványelemek megfeleltetése

UDI-rendeleti követelmények EU MDR és EU IVDR	GS1 Szabványok Termék azonosítás
Basic UDI-DI <i>Alapvető UDI-DI</i> <Új> azonosítási szint az EU-ban	GMN (Global Model Number) <i>Globális Modellazonosító szám</i> Nincs szükség adattartalom azonosításra, mert nem kerül feltüntetésre az egészségügyi termék csomagolásán.
UDI-DI Device Identifier <i>Eszköz azonosító (DI)</i>	GTIN Global Trade Item Number <i>Globális kereskedelmi áruazonosító szám</i>
UDI-PI Production Identifier <i>Gyártási azonosító (PI)</i> (ha elérhető)	AI Application Identifier <i>Adattartalom azonosító</i> Pl.: - Lejárat dátum AI (17) - pl. 210524 - Lot/Batch szám AI (10) - pl. 1234AB - Sorszám (S/N) AI (21) - pl. 12345xyz
UDI-DI + UDI PI = UDI	GTIN vagy GTIN + AI(k) = UDI

Az orvostechnikai eszközök törzsadatai és azok kommunikációja

Az MDR rendelet előírja az ún. EUDAMED adatbázis központi létrehozását, amelynek részét képezi majd az UDI-adatbázis. Ebbe a gyártóknak regisztrálniuk kell az orvostechnikai eszközöket és alapvető adatalemeiket (továbbiakban törzsadataikat), forgalomba hozatal előtt. Az eszközök feltöltendő törzsadatait az Európai Bizottság immár közzétette.

A gyártóknak az eszközök regisztrációjára többféle lehetőség áll rendelkezésre:

- webes portálon keresztül (manuálisan),
- XML üzenet feltöltésével (félleg automatizált),
- vagy XML kommunikáción keresztül (gép a gépbe, automatizáltan).

A gyártók döntése, hogy melyik adattovábbítási megoldást választják. Kiszámú terméktípusnál kedvezőbb lehet a manuális feltöltés, míg nagy mennyiségű terméktípusnál költséghatékonyabb az automatizált adatbevitel igénybevétele.

A GS1 nemzetközi szinten működteti GDSN hálózatát (Global Data Synchronisation Network), amelynek célja az ellátási lánc szereplői, mint gyártók, forgalmazók, szolgáltatók és hatóságok közötti hatékony és minőségi, megbízható termék-törzsadat kommunikáció. Ennek a hálózatnak az előnye, hogy a gyártóknak csak egyszer kell felvinnie az eszközök törzsadatait az egymással összekapcsolt adatbankok egyikebe, majd onnan az adatok a forgalmazók, az egészségügyi intézmények felé is automatikusan kommunikálhatók, adatváltozás esetén ugyanezen a csatornán keresztül minden érdekelt megfelelő időben értesül az új információkról. A GS1 központilag elkezdte a felkészülést, hogy a GDSN-t alkalmasá tegye arra, hogy az EUDAMED által igényelt speciális adatok is tárolhatók és az EUDAMED felé automatikusan megoszthatók legyenek.

Ha az orvostechnikai eszközgyártókon kívül más egészségügyi szereplők is igénybe vennék a GDSN hálózatot, akkor hazai ágazati szinten is kialakítható lenne egy harmonizált, egységes kommunikációs keretrendszer, ami minden ellátási lánc szereplőnek előnyt jelentene: a hatóságok, az egészségügyi intézmények, a forgalmazók és a gyártók is profitálhatnának az összehangolt rendszer nyújtotta hatékonyságból.

A GS1 Magyarország elkezdte új szolgáltatása, a SzabványMenedzser szoftver továbbfejlesztését, hogy a Rendelet által előírt UDI-azonosítók (UDI-DI és Alapvető UDI-DI) képzése és adataik tárolhatósága biztosított legyen a rendeleti előírások és EUDAMED adatigények alapján. Ezen túl folyamatban van annak a megoldásnak a kidolgozása, amely a szükséges adatokat a SzabványMenedzser adatbázisából XML üzenetbe exportálva elősegíti, hogy partnereinknek nagy mennyiségű adatot ne manuálisan kelljen feltölteniük az EUDAMED-be.

Támogató szoftver az UDI-előírások megvalósításához

UDI-modullal bővül a GS1 Magyarország SzabványMenedzser szolgáltatása, amely az ellátási láncokban elvárt GS1 szabványos azonosításra, vonalkódos jelölésre, valamint az üzleti adatok nyilvántartására és azok digitális csatornákon történő kommunikálásának előkészítésére kínál megoldást.

A SzabványMenedzser az Ön UDI szakértője!

A GS1 Magyarország új, népszerű szolgáltatása, a SzabványMenedzser a közeljövőben speciális funkciókkal bővül (ún. UDI-modul), hogy az egészségügyi szektor képviselőinek is segítséget nyújtson az UDI rendeletekben megfogalmazott egyedi előírásoknak történő megfeleléshez.

A SzabványMenedzser UDI-modulja segítséget nyújt:

- az UDI számképzésben;
- az UDI vonalkód generálásban;
- az UDI-ra vonatkozó EU Rendeletekben előírt termékadatok rögzítésében és nyilvántartásában (UDI-DI, UDI-PI, Alapvető UDI);
- az EUDAMED felé történő kommunikáció gyors és hibamentes megoldásában.

Fentiekén túl az UDI rendeletben előírt azonosítási hierarchia szintektől a különböző adatszolgáltatási előírásokig széleskörű támogatást kínál szolgáltatásunk, a magyar nyelven elérhető SzabványMenedzser szoftver és annak új UDI-modulja.

A SzabványMenedzser UDI-modulja segít abban, hogy jogszabályban előírt kötelezettségeinek könnyedén, gyorsan és hibamentesen eleget tudjon tenni!

A modul várható indulása: 2020. január

Amennyiben érdekli a lehetőség, vagy további információra lenne szüksége, keresse a GS1 Magyarország Ügyfélszolgálatát!

info@gs1hu.org | +36-1-412-39-40

GS1 szabványos betegazonosító rendszer sikeres bevezetése a sárvári Szent László Kórházban

Sárvár városának 1873 óta van korszerűen felszerelt gyógyító intézménye, és 110 éve működik a jelenlegi épületben. A kórház napjainkban két telephelyen, 201 ágygal működik: 62 pszichiátriai rehabilitációs ágy található Simaságon, míg a sárvári telephelyen 139 krónikus ágygal működnek, melyből 92 ágy mozgásszervi rehabilitációs, 20 ágy krónikus és 27 ápolási ágy. Az Intézmény 2012. május 1-től működik központi költségvetési szervként és a „Szent László Kórház” nevet 2013. december 30-án vette fel.

Ígény a „vonalkódos” betegazonosító bevezetésére

A kórházban sok olyan idős beteg kerül ellátásra, akikkel betegségük folytán nehézkes a kommunikáció, állandó felügyeletet igényelnek, valamint a szükséges és indokolt diagnosztikai vizsgálatok elvégzése is csak kísérelvel lehetséges, hiszen a páciensek az egyes osztályok közt könnyen eltévedhetnek. **Az Intézmény vezetése tehát elsősorban a betegbiztonság növelése érdekében döntött egy új, korszerűbb betegazonosító rendszer bevezetése mellett.**

A „Betegbiztonság növelését célzó fejlesztések a Szent László Kórházban” című, az EFOP-2.2.18-17 számú pályázati felhívásra beadott sikeres pályázat eredményeképpen – melyből az Intézmény több, mint 88,7 millió

forint európai uniós támogatáshoz jutott –, megkezdődhetett a bevezetési projekt. A teljes pályázat megvalósítására (azaz pl. a közbeszerzésre is) 12 hónap állt rendelkezésre.

A betegbiztonság növelését célzó komplex fejlesztésekkel a kórház kapcsolódni kívánt a Kormány „Egészséges Magyarország 2014-2020” Egészségügyi Ágazati Stratégiájához is.

Az Intézmény elsődleges célja volt a kórházba érkező páciensek elégedettségének növelése az egészségügyi ellátás minőségi szolgáltatás-fejlesztésével, melynek elérése érdekében az alábbiakat valósították meg a pályázat keretében:

- általános és speciális higiénés rendszerek fejlesztése és eszközök beszerzése a kórházi fer-

tőzések megelőzése érdekében (kézfertőtlenítési technika megfelelőségét mérő rendszer, falra szerelhető érintés nélküli adagoló berendezések és felületi dezinfekciót támogató rendszerek), azok folyamatos alkalmazása;

- **egységes betegazonosító rendszer bevezetése GS1 szabványos alapokon** a betegellátás biztonságának növelése érdekében.

Mit kell tudnia egy betegazonosító rendszernek?

A fejlesztés célja többek között egy olyan egységes betegazonosító rendszer kiépítése és alkalmazásba vétele volt, melynek segítségével a fekvőbetegek nyomon követése egy egyedi azonosítószámot tartalmazó karszalag felhelyezésével és a beteg azonosításához szükséges kézi

leolvasók alkalmazásával, hatékonyabbá válhat a teljes ápolási időszakban. A rendszer használatával a betegek azonosítása folyamatosan biztosítottá válik, mindezek mellett a betegadat rögzítése hatékonyabb és biztonságosabb lesz.

A betegek adataihoz illetéktelen személyek hozzáférése megakadályozhatóvá válik, valamint a betegek ápolási folyamatainak ellenőrzése és nyilvántartása gyorsabban érhető el. Ezek többek között segítik a betegek tájékoztatását és a betegazonosítást, elsősorban a vitális paraméterek (pulzus, vérnyomás), ápolási adatok rögzítésekor.

A sárvári Szent László Kórház a GS1 szabványos betegazonosítás mellett tette le a voksát, mivel lényeges volt számukra, hogy egy olyan szabványrendszert alkalmazzanak,

- amely nem ismeretlen a szektorban és régóta segíti az egészségügyi ellátási lánc szereplőit;
- amelynek előnye, hogy alkalmazásával növekszik az adatpontoság, egyben az átláthatóság és a hatékonyság;

- amelynek segítségével megvalósul a betegek magasabb szintű kiszolgálása; valamint
- a betegágy mellett rögzített és azonnal mentett/tárolt adatok, az ellátott beteggel kapcsolatos információk és elvégzett ápolási tevékenységek automatikusan és azonnal rögzíthetők lesznek, és a beteg elektronikus ápolási dokumentációjában, kórlapjában történik meg a „párhuzamos”, azonnali rögzítés.

A kórház elvárásként fogalmazta meg a fejlesztéssel kapcsolatban azt is, hogy

- az ápolói/szakápolói tevékenységekhez kapcsolódó adminisztráció könnyebb/kevesebb legyen;
- az ápolási dokumentációra fordított idő csökkenjen;
- megszűnjön a párhuzamos dokumentálás – mely jelentős kockázati tényező a betegellátásban –, ezáltal a betegellátásra fordítható idő érezhetően növekedjen;
- az azonosítás és a gyors adatrögzítés az ellátás helyén és az ellátás tényleges idejében történjen meg.

A betegazonosítás szerepe a kórházi folyamatokban

A betegek azonosítását elsősorban a kórházba rehabilitációra, tartós ápolásra, krónikus ellátásra, szakellátásra érkező fekvőbetegek biztonságának növelése érdekében, a betegfelvételi folyamat első lépésétől kezdve használják: azaz a betegek felvételétől, a legelső találkozástól, a páciensek személyes adatainak egyeztetésétől kezdve. **A betegek egyedi azonosítóját helyben csuklószalagra nyomtatják,** de a medikai rendszerben adott a lehetőség arra is, hogy a betegek egyéb dokumentumaira (pl. vizsgálatkérő lapra) is nyomtatható ez az egyedi azonosító.

A betegazonosító rendszer alkalmas arra is, hogy az elvégzett ápolási tevékenységek azonnal dokumentálhatóvá váljanak, a rögzítés az informatikai rendszerbe történik.

A betegazonosítást egy, a felvételnél kapott egyedi azonosítót tartalmazó vonalkóddal kinyomtatott steril, vízálló csuklópánt teszi lehe-

tővé. A **mobil IT eszközök segítségével, a „Smart Badge” csuklószalagon található kód leolvasása után lekérdezhető a medikai rendszerből az adott beteggel kapcsolatban az adott napszakban esedékes ápolási tevékenység**, teljes részletességgel. A lekérdezés eredménye – akár több alábontásban – listaszerűen megjeleníthető az eszköz képernyőjén. Az ápoló ugyancsak a „Smart Badge” segítségével azonnal rögzíteni is tudja az elvégzett tevékenységeket a medikai rendszerben (ezzel együtt automatikusan annak időpontja, és az azt elvégző személy azonosítója is rögzítésre kerül).

Mindez az ápolási tevékenység elvégzésének részeként történik, gyakorlatilag kiküszöbölve az emberi hiba lehetőségét, mivel **az ápolási tevékenységgel egy időben a kapcsolódó adminisztráció is elvégzésre kerül**. Az ápolási folyamat minden résztvevője (a beteghordótól az orvosig, a betegfelvételtől a műtőig) a betegnek, az ellátás teljes folyamatának ugyanazt a percre pontos állapotát látja.

A bevezetés lépései

A megoldás központi eleme volt a **beteg egyértelmű azonosíthatósága a teljes ellátási folyamatban**. Az egészségügyi ellátásban közismert probléma, hogy a támogató informatikai rendszerek és a betegellátás konkrét fizikai helyszínei gyakran távol esnek egymástól, így nem csak a pácienseknek, de a szakdolgozóknak is sok ideje megy el a kórházon belüli helyváltoztatásra.

A bevezetés első lépéseként ezért az egészségügyi ellátásban használt medikai rendszert terjesztették ki fizikailag és tették elérhetővé a teljes ápolási folyamat minden egyes pontján, azaz ellátás tényleges helyén (pl. a betegágy mellett) és a tényleges idejében (pl. az ápolási tevékenység elvégzésnek pontos időpontjában).

Első körben a megvalósításhoz szükséges tárgyi és informatikai eszközök beszerzése történt meg, majd az ápoló személyzet oktatását (elméleti és gyakorlati) követően a kórházban szervezeti egységenként vezették be az egységes betegazonosító rendszert valamennyi komponensével együtt, valamint a „Smart Badge” készülékek használatát.

A megvalósításban az eszközöket szállító cégek és informatikai hálózatfejlesztő szolgáltatók, a medikai rendszert üzemeltető cégek képviselői és az Intézmény IT-munkatársai vettek részt. A GS1 Magyarország szakértői a szabványok helyes bevezetésével kapcsolatos szaktanácsadással támogatták a folyamatot. Mint minden implementáció, ez a fejlesztés is tartogatott nehézségeket: a szakápolók különböző szintű

IT-ismereteit képzéssel kellett ki egészíteni, tovább kellett erősíteni a rendszer működését támogató wi-fi hálózat elérhetőségét a kórház egyes területein, nem utolsósorban a hosszabb, akár 3 hetet is meghaladó kezelést igénylő betegek esetében a karszalagok elhasználódására is megoldást kellett találni.

A napi operatív feladatok, tevékenységek elvégzésének rögzítése során kiderült, hogy a „Smart Badge” készülékek alapbeállításait, ápolási tevékenységeinek listáját folyamatosan bővíteni szükséges, és az adott kórházi folyamatokra „testreszabni” sem árt.

A felhasználásban, a rendszerek alkalmazásában résztvevő szakdolgozók (szakápoló, segédápolók), a rendszergazda, az informatikus munkatársak segítségével és aktív közreműködése egyaránt fontos

volt ahhoz, hogy megvalósulhassanak a pályázatban megfogalmazott célok.

A kórházban az erre a feladatra legalkalmasabb, GS1 DataMatrix szabványt vezették be a betegek egyedi azonosítására. Nem véletlen, hogy a gyógyszeres dobozokon is a gyógyszerek eredetiségvédelmére a GS1 DataMatrix szabványát használják.

Az első pozitív eredmények

A munkaidőben **az adminisztrációra fordított idő** jelentősen még nem csökkent, de már **csökkenő tendenciát mutat**, ahogyan az egészségügyi dolgozók egyre nagyobb gyakorlatot szereznek a rendszer alkalmazásában. A **műszak-átadások előtti adminisztráció** azonban már most nagyon látványosan a **felére csökkent**. A bevezetés óta sokkal jobban **nyomon**

követhetők az ápolók elvégzett tevékenységei, és a statisztikai adatok legyűjthetők az elvégzett ápolói feladatokról, melyekre korábban elektronikusan nem volt lehetőség.

Az ellátással kapcsolatos események követhetőbbé váltak, **a betegre vonatkozó fontos információk elérhetővé váltak a betegágy mellett**, mely emelte az Intézményben a megbízhatóságot és az ellátás minőségét.

A megbízhatóság szempontjából a rendszer megbízható és könnyen kezelhető, használatával az ápoló személyzet munkája könnyebb, munkavégzése pontosabb, valós idejű adminisztrációt eredményez, a betegellátás során a hibalehetőségek száma csökkent.

A betegek ellátásával kapcsolatos események követhetők, a téves be-

tegzonosításból fakadó hibák kiküszöbölhetőek, a túl sok adminisztrációból eredő stressz csökken.

A rendszer további fejlesztésével követhetővé válnak az ápolási költségek, vagy a gyógyszerellátáshoz kapcsolódó anyagfelhasználások betegre szabottan.

A sárvári kórház a jövőben további belső folyamatok a gyógyszerértékelésből az osztályra kiigényelt gyógyszerek betegre szabott felhasználásnak a nyomon követése, Intézményen belüli betegszállítók nyomon követése, orvostechnikai eszközök egyedi azonosítása – **támogatására is tervezi a rendszer kiterjesztését.**

A GS1 szabványok és a Blockchain

A „blockchain” típusú hálózatok és rendszerek iránti egyre növekvő érdeklődés napjainkban jóval több, mint egy átmeneti trend. Könnyen lehet, hogy ez a technológia átalakítja jövőnket és újrírja a jelenlegi szabályokat a személyes és vállalati pénzügyekben, a gyógyszeriparban, az ellátási lánc átláthatóságát célzó folyamatokban, az építőiparban és még sorolhatnánk, hogy hány különböző területen.

Mi a Blockchain?

A Blockchain egyike azoknak a technológiai megoldásoknak, amely az üzleti partnerek közötti hálózati kommunikációban megvalósuló információcsere könnyelésével képes azt, az összes szereplő által elfogadható módon „hitelesíteni”. Napjainkban azért kap meglehetősen nagy figyelmet, mert az egyszerű nyilvántartás mellett magas szintű IT biztonságot is kínál. A rendszer a hálózati decentralizáció elvén működik és a létrehozott rekordok az alkalmazott információs technológia jelenlegi szintjén gyakorlatilag megváltoztathatatlanok. Ettől azonban a Blockchain még továbbra sem lesz több vagy más, mint egy keretrendszer, amelyet meg kell tölteni tartalommal, adatokkal, vagyis üzleti kommunikációval és működési feltételekkel. Egy-egy speciális tranz-

akciókészletet használó iparágban szervezett blockchain hálózat a szereplők által tipikusan használt, üzleti folyamatban megvalósuló tranzakciókra épül. A tranzakciók rendjét a szereplők előre meghatározzák és a feltételek érvényesülése esetén automatikusan teljesülnek azok.

A GS1 szabványok és a pontos adatok kapcsolata

Minden tranzakcióhoz természetesen adatokra van szükség. Ha pedig adatokról van szó, ráadásul olyan üzleti adatokról, melyeket csak meghatározott hozzáféréssel szeretnénk elérhetővé tenni üzleti partnereink számára - máris felmerül a kérdés, hogy hogyan tudunk olyan közös nyelvet teremteni az üzleti kommunikációban, amelyet bárhol, bárki megért?

Bármely üzleti tevékenység egyszerűbb és hatékonyabb, ha a résztvevő partnerek, a gyártók, a beszállítók, a kereskedők és nem utolsósorban a vásárlók, könnyedén megértik egymást, egy nyelvet beszélnek. A GS1 a tulajdonosa és fejlesztője az egyik olyan közös nyelvnek, pontosabban szabványrendszernek, ami már több mint 40 éve működik a piacon. A GS1 szabványrendszer legismertebb és legerősebb eleme a termékeken elhelyezett vonalkód, ami már 1974 óta létezik, és amire úgy tekinthetünk, hogy a digitális technológiák úttörője volt a kereskedelemben, jóval azelőtt, hogy a digitalizáció olyan méreteket öltött volna, mint napjainkban.

A Blockchain technológia is lehet egy ilyen eljövendő fejlődés úttörője. Ma még egy hálózati keretrendszer, ahol a hálózat jellegéből adódóan a rendszerben létrehozott rekordokat egy szervezet sem módosíthatja. De nem szabad elfeledkezni arról, hogy ha a rendszerbe felvitt adat hibás, vagy rossz, akkor valójában nem történt más, mint egy hamis információ megváltoztathatatlanul és felülírhatatlanul elindult a rendszerben a partnereink felé!

A GS1 szabványai gondoskodnak arról, hogy egy ellátási láncban minden szereplő egyértelműen tudja azonosítani a helyeket, a termékeket, fizikai egységeket vagy akár szolgáltatásokat. Ezek az azonosítók azután vonalkódokba és RFID tagekbe kódolva rákerülnek a fizikai egységekre, biztosítva az automatikus dekódolás lehetőségét egy szkener segítségével. Így az üzleti tranzakciókhoz szükséges adatok manuális beavatkozás nélkül bevihetők a digitális informatikai rendszerekbe, jelen esetben például egy Blockchain hálózatba, elkerülve a hibás adatok keletkezését.

Az Európai Unió Európai Hálózatfinanszírozási Eszköze által társfinanszírozott

Indul a hazai megvalósítás

A fenti elmélet gyakorlatba történő ültetése érdekében a GS1 Magyarország Nonprofit Zrt. az Erba 96 Kft. és a Blockchain Competence Center Kft. közös európai uniós pályázatot nyújtott be, a CEF eDelivery megoldásán alapuló, az élelmiszeripari ellátási láncok üzleti tranzakcióit kiszolgáló szolgáltatás kifejlesztésére, a termékhamisítás elleni küzdelem támogatására, melynek egyik integrált eleme lesz a Blockchain alapú üzleti folyamat támogatása is. A létrejövő rendszer biztosítani fogja a GS1 szabványalapú üzleti tranzakciókkal kiszolgált élelmiszeripari ellátási lánc mentén mozgó termékekhez kapcsolódó események fizikai és virtuális szinteken történő nyomon követését és visszakereshetőségét a gyártástól a vevői vagy végfelhasználási pontig.

A projekt ideje alatt a fejlesztői konzorcium több csatornán keresztül, rendszeresen tájékoztatja az érdeklődőket az addig elért eredményekről és közreműködési lehetőségeket biztosít a szolgáltatások iránt érdeklődőknek, többek között a fejlesztett megoldás egyedi igényekre történő testreszabásában, illetve a tesztelési és pilot üzembe történő bekapcsolódás területén.

Amennyiben a projekt felkeltette érdeklődését, keresse bizalommal kollégáinkat!

Kecskes Katalin

Kiemelt vállalati kapcsolatok igazgató

Kétszeri László

Szakmai projekt koordinátor

GS1 licenckód érvényessége, megújítása, jogviszony megszűnése

Partnereink gyakran felmerülő kérdései alapján állítottuk össze az alábbi tájékoztatót a Partnereink és a GS1 Magyarország közötti licenc jogviszonnyal kapcsolatos fontos tudnivalókról.

Licenckód érvényessége, megújítása

A GS1 szolgáltatások igénybevételehez elengedhetetlenül szükséges **licenckódok azok első igénylésétől, illetve a korábbi licenckód lejáratától számított 365. napon lejárnak.**

Az igényelt szolgáltatásokhoz kapcsolódó **új licenckódok vonatkozásában Társaságunk számlát állít ki,** melynek pénzügyi teljesítése által az új licenckódok aktiválásra kerülnek.

Társaságunk ezáltal garantálja, hogy az igényelt szolgáltatások felhasználása zökkenőmentesen biztosítva legyen.

Fentiekre tekintettel amennyiben. Partnereink Társaságunk szolgáltatásait a licenckódjuk lejáratát követően már nem kívánják igénybe venni, úgy a licenckódjuk lejáratának napjáig a licenc jogviszonyukat

fel kell mondani. Ennek elmaradása esetén az esetleges felmondás kizárólag a jövőre nézve lehetséges, mely a már esedékessé vált díjfizetési kötelezettséget nem érinti.

[Általános Üzleti Feltételeink X. pont (13), valamint a közöttünk fennálló Licencszerződés 4. pontjának rendelkezési alapján.]

GS1 jogviszony megszűnése

Partnereink és Társaságunk közötti **szerződéses jogviszony mindaddig nem szüntethető meg, amíg a GS1 globális cégprefix bármilyen módon használatban van,** többek között például kereskedelmi forgalomban, raktári készleten megtalálhatóak az azonosított termékek, a legyártott csomagoló eszközön szerepel a GS1 azonosító szám és/vagy vonalkód jelkép.

Kivétel ez alól, ha üzleti érdekből, - mint például beolvadás, szétválás, átalakulás stb. - az érintett termék/termékek gyártási, vagy forgalmazási joga átadásra kerül egy másik cég részére (ideértve a meglévő készlet forgalmazásának esetét is), úgy lehetséges az **érintett globális cégprefix/cégprefixek felhasználási jogosultságának átadása is.**

Fontos, hogy addig az időpontig, amíg a számhasználat folytonossága nem biztosított, az eredeti felhasználásra jogosult (átadó) félnek a jogviszonyát és/vagy az adott szolgáltatásra vonatkozó használati jogosultságát fenn kell tartania.

Abban az esetben, amennyiben a szerződéses jogviszony megszűnik, úgy a vállalkozás az újabb licencjogviszony létesítéséig a GS1 szolgáltatásokat nem használhatja. A szolgáltatások felmondásáról köteles az érintett kereskedelmi és szolgáltató partnereit is teljeskörűen tájékoztatni.

Szintén köteles az azonosítóval ellátott termékei kereskedelmi forgalomból történő visszahívására,

vagy a termékeken szereplő GS1 azonosító számok, vonalkódos jelképek eltávolítására, a legyártott csomagoló anyagon az azonosító szám és a vonalkód jelkép megsemmisítésére, illetve az azonosító számok egyéb nyilvántartási rendszerekből, adatbázisokból történő kivételére.

A jogviszony megszűnésével a GS1 Magyarország által központilag kiadott GLN Szervezetazonosító szám is visszavonásra kerül és további GS1 szolgáltatáselemek alkalmazása, használata is megszűnik, így a felmondással elengedhetetlen a következő felhasználási módok felülvizsgálata, mint például:

- GS1 alapú (EANCOM és/vagy GS1 XML) EDI és/vagy WEBEDI kommunikációban való részvétel
- GS1 szabványos belső, zárt rendszerű azonosítás
- SSCC logisztikai egység (szállítási és/vagy raktározási - raklap) egyedi azonosító használata
- GS1 azonosító számok bármilyen belső informatikai rendszerben, adatbázisokban történő tárolása és továbbítása

A fenti szabályok betartása elengedhetetlen a GS1 azonosító számok által nyújtott **globális egyediség fenntartásához, téves adatok és információk elkerüléséhez**, mely nélkülözhetetlen az ellátási lánc és az egyéb azonosított, nyomon követhető egységek (pl.: termék, tárgy, dokumentum, egészségügyi adatok, stb.) biztonságához, elkerülve ezáltal a komoly üzleti veszteségeket.

Szügyi Tímea

.....
ügyfélkapcsolati koordinátor

Használja ki a különböző GS1 Azonosító Kulcsok által biztosított lehetőségeket!

A GS1 globális cégprefix 12 különböző azonosító kulcs képzését teszi lehetővé, melyből a GLN Szervezet- és Helyazonosító szám alkalmazásának fontosságára és előnyeire hívjuk fel T. Partnereink szíves figyelmét.

A Társaságunk által központilag kiadott **GLN Szervezetazonosító szám egyedileg azonosítja a GS1 szabványrendszerhez regisztrált Partnereinket, mint jogalanyokat (a Partner székhelyének azonosítását teszi lehetővé).**

A GLN **Szervezetazonosító** szám egy megbonthatatlan 13 karakteres azonosító, amely nem tekinthető úgy, mint egy GS1 cégprefix, **nem alkalmazható semminemű egyéb azonosító szám vagy attribútum létrehozására.**

A GLN szám felhasználási területeként fontos megjegyezni, hogy a **GS1 szabványos EDI üzenetek bevezetéséhez és használatához GLN Szervezetazonosító szám szükséges. Ezen felül szükségessé válhat a különböző egyéb helyek GS1 azonosítóval történő azonosítása is, továbbá a kereskedelmi partnerek is kérhetik ezt az azonosítót.**

GLN Helyazonosító számmal történik a fizikai és digitális helyek, valamint a funkcionális egységek azonosítása. Ilyen helyek lehetnek:

- a gazdálkodó szervezetek tényleges címmel rendelkező telephelyei (pl.: raktár, fióktelep, üzlet, gyáregység stb.),
- számítógépes rendszerek közötti kommunikációt biztosító elektronikus címek,
- a vállalkozáson belül meghatározott részlegek (polc, ellenőrzési pont stb.).

Az üzleti folyamatok során a tárgyakat (termékeket, tárgyakat, vagy egyéb felszereléseket) egyik fizikai helyről egy másikra szállítják. Bármely ellátási láncban létfontosságú, hogy ezek a mozgások átláthatók legyenek. Ilyen fizikai helyek lehetnek például olyan helyszínek, mint az elosztó központ vagy adott hely egy helyszínen belül, például, érté-

kesítési hely, kórházi szoba, raktár udvara; de lehet olyan nagyon pontos helymeghatározás is, mint egy polcon levő konkrét hely.

A fizikai helyekhez kiadott GLN számoknak mindig állandó és azonosítható földrajzi címük van, függetlenül a helyszínen megvalósuló üzleti folyamatok funkciójától. Lehetőség van továbbá GLN számmal már azonosított helyeken (pl.: raktárakon, gyárakon, épületeken stb.) belüli belső fizikai helyek azonosítására is (SGLN).

FONTOS!

A GLN Szervezetazonosító szám arra szolgál, hogy megkülönböztesse az eltérő adószámmal rendelkező jogi személyeket. Így egy cégcsoporton belül, önálló adószámmal rendelkező egyetlen leányvállalat sem használhatja az anyavállalat által központilag kiosztott GLN számokat, hogy bár-

milyen, az adott cégcsoporton kívüli, harmadik féllel folytatott üzleti ügyletekben jogi személyként azonosítsa a leányvállalatot (az anyavállalat még abban az esetben sem alkalmazhatja ezt a gyakorlatot, amennyiben más országban működő GS1 Tagszervezettől igényelt saját jogon cégprefix számtartományt). A franchise szerződéses kapcsolat keretében történő tevékenységekre is ez a szabály vonatkozik.

GLN Helyazonosító számok képzése globális cégprefix számtartomány felhasználásával lehetséges.

Érdekességgé kívánjuk közölni, hogy napjainkban egyre inkább előtérbe kerülnek a következő GS1 alapú azonosítási területek is, mint:

- hűségkártyák
- kuponok
- dokumentumok
- tárgyi eszközök

Amennyiben a fentiekre vonatkozóan kérdésük merülne fel, kérjük, hogy keressék Ügyfélszolgálatunkat!

Petrányi Krisztina

.....
ügyfélkapcsolati koordinátor

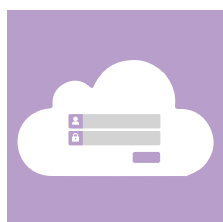
Vonalkódra van szüksége? A megoldás sosem volt még ilyen egyszerű!

Új szolgáltatásunk, a SzabvánMenedzser, mely internet kapcsolattal működtethető, felhő-alapú (Cloud technológiára épülő) platform, nem csak segít átlendíteni Partnereinket a szabványalkalmazás kezdeti nehézségein, de megoldást jelent számos üzleti adminisztrációs feladat gyors és egyszerű elvégzésére.

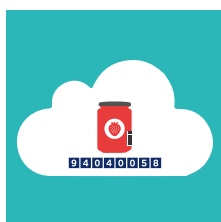

Gyakorlati alkalmazás csupán néhány kattintással

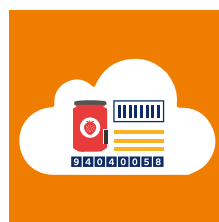
A SzabványMenedzser szolgáltatás legnagyobb előnye, hogy gyorsan és könnyen alkalmazásba vehető, hiszen minden olyan tudást összegeztünk benne, amire a különböző iparágak ellátási láncában résztvevő vállalkozásoknak szüksége lehet a szabványalkalmazás azonnali elindításához.

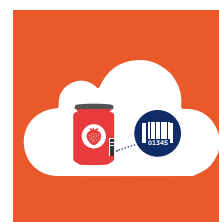
Bejelentkezés

Azonosítás

Nyilvántartás

Vonalkód generálás

A SzabványMenedzser az ellátási láncokban elvárt GS1 szabványos azonosításra, vonalkódos jelölésre, valamint az üzleti adatok nyilvántartására és azok digitális csatornákon történő kommunikálásának előkészítésére kínál megoldást.

A régi és új partnereinknek 2019. január végétől rendelkezésre bocsájtott **SzabványMenedzser START** csomag tartalmazza mindazon alapvető funkciókat, melyek a termékazonosításhoz, a vonalkódos jelöléshez és az üzleti adatok biztonságos nyilvántartásához adnak hasznos és hatékony eszközt.

Szeretne START-olni?

Írjon nekünk: helpdesk@gs1szm.hu